

دِروین و بُختان تِن دَرَو. ^{۲۰} اَوَنَن گو مِرُو مِرار دِگن نه رِسق خارِن بِ دَسْتِه نَسُستی!»

ایمانا ژنگا کنعانی

^{۲۱} عیسی وِدره دا دَرگوت و چو بْ مَنظقا صور و صیدونه و ما وِدره. ^{۲۲} رَزْگه ژنگه کنعانی ژه خلقه وِدره، هات لاره وی و بِ دَنگا بِلند گُت: «آغایه مَن، آی گوره داوود پاشا، رَحْمه مَن بگ! گِجا مَن زُر پِیس جینوی بوی.» ^{۲۳} بله عیسی. چه دِشد نَگت، حَتا هِنگه گو شاگِردِه وی هاتن پِش و هوی له گِرِن، گُتن: «اوه ژنگه ره بَخِن، چون گو دوو مَدا دِگت هَوار هَوار.» ^{۲۴} عیسی. جیواب دا: «آز تِنه بْ پَزت بَزبوی بِنی اسرایله هاتِم رِگرن.» ^{۲۵} بله او ژنگ هات و بَر عیسی. گت سَر چُکا و گت: «آغایه مَن، آریکاریا مَن بگ!» ^{۲۶} عیسی. جیواب دا: «دوز نین گو نانه زاروگان بِگرن و پاوژن بَر گوچکا.» ^{۲۷} ژنگه گت: «بله، آغایه مَن، بله حتا گوچگ ژی گرت نانه گو ژه سرفکا خُدانه واندا دِگویت خاره، دِخُن!» ^{۲۸} هِنگه عیسی. گت: «آی ژن، ایمانا ت عَظیم! داخازیا ت بَت جی!» هَه وه دَمه گِجا وی شفا گرت.

رِسق دایین بْ چار هزار مِرُوا

^{۲۹} عیسی. ژه وِدره چو و بْ لِوا گُلا جلیله پَیاتی چو حَتا گَهشت سَر چِیا و وِدره رونِشت. ^{۳۰} جَماعتِ عَظیم هاتن لاره وی و گل خو مِرُوه شِل و گور و فلج و لال و گلک نَساخه دیتَر اینان و او دانان بَر پیه عیسی. و آوی شفا دا وان. ^{۳۱} جَماعتِه وقته دیت گو لال قِس دِگن، فلج ساخ دِبن، شِل ره دِچن و گور دِبین، صَفَت گرتی بون و خدایه بنی اسرائیله ستایش گرن. ^{۳۲} عیسی. گاز گَر شاگردت خو و گت: «دله مَن بْ حاله وه جَماعتِه دِشوتیت، چون نَه سه رَزْ گو گل مَدان و چه دِشد بْ خارِنه چِنین. ناخازِم وان بَرسی ره بَخِنِم، نگو ره دا بَرسیادا بَگون.» ^{۳۳} شاگِردِه وی گُتن: «آم وه جیه دورگتی دا کیدره دِگارن تِرا تِر گِرِنَا جَماعتگه وسا عَظیم نانی پَیدا گن؟» ^{۳۴} عیسی پِسیار گِر: «و چَند گِرَد هَن؟» اوان گت: «هَفَت گِرَد و چَند ماسیه گوشگ.» ^{۳۵} عیسی. بْ جَماعتِه اِمِر گِر گو رونِن سَر عَردی. ^{۳۶} ایجا او هَفَت گِرَد و چَند ماسی راگِرِن و پاشه شُگر گِرِنه، او گِر گِرِن و دا شاگردت خو و اوان ژی دا جَماعتِه. ^{۳۷} همویا خارِن و تِر بون و شاگردا هَفَت سَلِگه تِژی ژه گرت بَجی مایي خِر گِرِن. ^{۳۸} اَوَنه گو رِسق خارِن، خِنجی ژنگا و بچوگا، چار هزار

مِر بون. ^{۳۹} پاشه هِنده گو عیسی. جَمَاعَت ره اِخست، قَیقه سیوار بو و چو بُ مَنطَقا مَجَدانه.

۱۶

خاستِنَا نیشانگه آسمانی

۱ عالِمَت فِرقا فَریسیا و صَدوقیا هاتَن لاره عیسی گو آوی امتحان گن. بَهنده نیشانگه آسمانی ژه وی خاستِن گو نیشا وان بَدَت. ^۲ عیسی. جیواب دا وان: «گاوا رُژاوابونه، اون دِبِژن “هوا دیه خوش بیت، چون گو آسمان سور،” ^۳ و سِیزو اون دِبِژن “ایرو هوا دیه نَخوش بیت، چون گو آسمان سور و گِرَتی.” اون باش دِزاین چاون وضعا آسمانی تعبیر گن، بله اون نِگارن نیشانه زَمانا تعبیر گن! ^۴ نَسَلگه پیس و زناگر هَ دوو نیشانگه دان، بله چه نیشان بُ وان نایَت دایین خِنجی نیشانا یونس پیغمبر.» ایجا عیسی او هِلان و چو.

هونا فَریسیا و صَدوقیا

۵ وقته گَهشَتِن آلیه دی آوه، شاگردا بیرا وان چو بو گو گل خودا نانی پَتن. ^۶ عیسی. گت وان: «هیشیار بن و ژه هونا فَریسیا و صَدوقیا دور بَمین.» ^۷ ایجا شاگردا ناو خودا صُحبت گِرِن، دِگتن: «بَر خاطره هِنده وسا گت چون مَ گل خودا نان نینای.» ^۸ بله عیسی زانی و گت وان: «آی مِرُوت گم ایمان، اون بُچی ناو خودا راستا وه هِنده گو و نان چنِن صُحبتَه دِگن؟ ^۹ ما اون هِشتا ژی فام ناگن؟ ما او پنج گِردَه بُ پنج هزار مِرُوا و چند سَلِگه گو و خِر گِرِن نایَت بیرا و؟ ^{۱۰} آن او هَفَت گِردَه بُ چار هزار مِرُوا و چند سَلِگه گو و خِر گِرِن؟ ^{۱۱} بَجا او چاون گو اون فام ناگن مَن گل و راستا نانی دا قَس نَگر؟ ژه هونا فَریسیا و صَدوقیا دور بَمین.» ^{۱۲} هِنگه شاگردا فام گِرِن گو راستا او دِشده گو فَریسیا و صَدوقیا دَرَس دِدان او هیشیار گِرِن، نه راستا هونا نانی.

اعترافا پَطْرُس راستا عیسی دا

۱۳ وقته عیسی. گَهشَت مَنطَقا قِیصریا فیلیپیه، ژه شاگردت خو پیسیار گِر: «گتتا خلقه، گوره انسان کی؟» ^{۱۴} آوان جیواب دان: «هِندگ دِبِژن یحیایه گو غُسلا تعمیده دَدَت. هِندگه دی دِبِژن الیاس پیغمبر، و هِندگ ژی دِبِژن ارمیا آن یگ ژه پیغمبرای.» ^{۱۵} عیسی گت وان: «بله اون چه دِبِژن؟ گتتا و آز کم؟»

^{۱۶} شَمْعُونَه پَطْرُس جِيوَاب دا: «تِي مَسِيحْ، گوره خدایه حَيّ و حاضِر!»
^{۱۷} عیسی گت: خَنِيگَه حاله ت، آی شَمْعُون، گوره یونا! چون او راستی جسم و
 خونه بُ ت آشگرا نگر، بلگو بابَه مَن گو آسمانی دای بُ ت آشگرا گر. ^{۱۸} از
 ژي دِيژَم ت گو تِي پَطْرُس آني بَر، و سَر وی بَری، ازَه کلیسایا خو چه گم و
 دروازه جهنمه نِگارِن سَر وه مسلط بِن. ^{۱۹} ازَه کیلیده پادشاهیا آسمانی بَدَم ت.
 او دِشدا گو ت سَر عَرْدی گِرْدی، ناو آسمانی دا ديه بَت گِرْدان و او دِشدا گو
 ت سَر عَرْدی وِگي، ناو آسمانی دا ديه وَبیت. ^{۲۰} پاشه عیسی شاگردَه خو قدغن
 گِرِن گو نِيژَن چه گسه او مَسِيحْ.

پَشگتِنَا عیسی راستا مِرِن و ساخ بونا خودا

^{۲۱} ژَه وه وِداتِر عیسی بُ شاگردت خو دَسْتبه آشگر گِرِنَا وه راستیه گر گو او
 دِبی بَچیت بُ شَهْره اورشلیمه و وِدَرَه ژَه دَسْتَه مَزِنْت قومی و سَرکَت کاهینا و
 ماموستایِت توراته گلک رَجْرَه بَکْشیت و بَت گَشْتِن و له رُژا سیه رابیت.
^{۲۲} پَطْرُس او پَر سَوِيگَه و له گِر هَوَار و گت: «دوری ت بیت آغایه مَن! او
 دِشْد چه جارا نایِت سَرَه ت.» ^{۲۳} عیسی-رُورِي و گت وی: «دور مَن بَگَو، آی
 شیطان! ت سَر رِیا مِنی، چون گو فِکْرَه ت انسانیَن نه خدایي.»
^{۲۴} پاشه عیسی-بَرخودا شاگردا و گت: «هَگُو گَسْگ بَخازیت دوو مِدا بَت،
 دِبی خو حاشا گت و خاچا خو راگت و دوو مِدا بَت. ^{۲۵} چون گو هَچي گسه
 بَخازیت جانَه خو نجات بَدَت، ديه اوه ژَه دَسْت بَدَت؛ بله هَچي گسه بَر
 خاطرَه مَن جانَه خو ژَه دَسْت بَدَت، ديه دیسا اوه بینیت دَسْت. ^{۲۶} چه خیرگ
 بُ انسانی ديه هَبیت گو تواوی دُنیايه بینیت دَسْت، بله جانَه خو خِسار
 گت؟ انسان بُ هِنده گو جانَه خو بینیت دَسْت چه دِگاریت بَدَت؟
^{۲۷} «چون گو گوره انسان ناو شُکوه و جلالا بابَه خو گل میلیاگتت خودا ديه
 بَت و بُ هر مِرُوگَه گوزیگي اعماله وی ديه خَلاتَه وی بَدَتَه دا. ^{۲۸} بَراستی، از بُ
 و دِیژَم، هِنْد مِرُو اَز رَاوَسْتان گو حَتا گوره انسان نَبینن گو ناو پادشاهیا خودا
 تِت، مِرِنه طام ناگن.»

عوض بونا صومته عیسی

^۱ پاشه شَش رُژا، عیسی، پَطْرُس و یعقوب و پرایه وی یوحنا دان گل خو و او

بِرِنَ سَر سَره چييايگه بلند گو تِنه بَمِينِن. ^۲ وَدَره، لاره وان، صومته عيسى- عوض بو و رويه وى وَگو رُزه دِپرسقى و گِراسه وى وَگو نوره، سِپى ببو. ^۳ وه دَمه، موسى پيغمبر و الياس پيغمبر بر چاوه وان دووهار بون و گل عيسى. قِسَن دِگرن. ^۴ پَطْرُس گُت عيسى: «آغايه مَن، باش گو آم اِرَن. هگوت پَخازى، آزه سه سَيِرا چه گم، يگه بُ ت، يگه بُ موسى پيغمبر و يگه زى بُ الياس پيغمبر.» ^۵ او قِسَتى. هِشتا سَر دَوَه پطرس بو گو نِشگادا اَوَرگه روناھى سَر وان گِر سَيِر و دَنگگه ناو اوره دا گُت: «اَوَى گوره مَن يه عزيز گو ژه وى راضيم؛ گوهه خو بَدَن وى!» ^۶ وقته شاگردا او دَنگ بيهيست، گَلگ ترسيان و سَر رويه خو، گَتَن سَر آخه. ^۷ بله عيسى. چو نيزوکی وان و دَسْتِه خو دانا سَر وان و گُت: «رابن و نِترِسَن!» ^۸ وقته چاوه خو وَگِرِن، خِنجى عيسى- چه گسه دى نَدِيَتِن.

^۹ وقته چييدا رُردا دِهاتن، عيسى. بُ وان امِر گِر: «او دِشدا گو وَ ديت نِزِنَ چه گسه، ختا وقته گو گوره انسان ناو مريادا رابيت.» ^{۱۰} شاگردا ژه وى پيسيار گِرِن: «بُچى ماموستايَت توراته دِپُزَن گو اَولى دِى الياس پيغمبر بت؟» ^{۱۱} عيسى- جيواب دا: «دَوَز، الياس ديه بت و همو دِشدى ديه بينا اولى سَراسْت گُت. ^{۱۲} بله از بُ وَ دِپُزَم گو الياس پيغمبر هاتن، بله او ناس نِگِرِن و چه دله وان خاست گل ويدا گِرِن. هه وسا گوره انسان زى ب دَسْتِه وان ديه رَجْره بَكشيت.» ^{۱۳} هَنگه شاگردا زانين گو اوى راستا يحيايه گو غُسلا تعميده دِدا گل وان قِسَن دِگِر.

شفا گِرِنَا گورگه جن هَبى

^{۱۴} وقته زُورِنَ لاره جَماعته، مِرُوگ نيزوکی عيسى. بو و بر وى گُت سَر چُکا و گُت: ^{۱۵} «آغايه مَن، رَحْمه گوره مَن بَگ. او فَرَا تِده و گَلگ رَجْره دِکشيت. گَل جارا دِگويت ناو اَگِرى دا و گَلگ جارا دِگويت ناو اوه دا. ^{۱۶} مَن او اينا لاره شاگردت ت، بله اوان نِگارِن شفايه بَدَن وى.» ^{۱۷} عيسى- گُت: «اى نَسلا به ايمان و منحرف، ختا کنگه آزه گل ودا يم؟ ختا کنگه آزه وَ تحمل گم؟ اوى بِيَنَ لاره مَن.» ^{۱۸} عيسى. له چنى گِر هَوار و جن گورگى دا دَرگوت و گورگى هه وه دَمه شفا گِرَت. ^{۱۹} پاشه شاگرد هاتن لاره عيسى و تِنْتِيه دا وى پيسيار گِرِن: «بُچى مَن نِگارى وه چنى دَرخِيَنَ دَرَو؟» ^{۲۰} عيسى. جيواب دا: «بَر خاطره هِنده گو ايماننا وَ گِم. بَراسْتى، از بُ وَ دِپُزَم، هَگو وَ ايمانگه هِندى دِنديگا گوشگى

خردله هَبیت، اون دِگارِن پَزَن وی چیبایِ «اَر هَر وَدَرَا هانه» و او دیه بچیت و چه شُل نیَن گو اون نِگارِن بگن. ^{۲۱} بله او جنسَ خنجی ب رُزی گِرتنه و دعا گِرِنه دَرناگویت.»

عیسی جازگه دیتِر باسه مرن و دیسا رابونا خو دِگت

^{۲۲} وقته گو حَریما جلیله دا دُرا یگودو خِر ببون، عیسی- گت وان: «گوره انسان دیه تسلیمی دَسته خلقه بیت. ^{۲۳} و دیه وی بُگژن و او له رُزا سیه دا دیه رابیت.» شاگرد گلک پَرش بون.

باجا معبده

^{۲۴} پاشه هِنده گو عیسی و شاگردت وی گَهشِتِن شَهَره گَفَرناحومه، او ماموره گو باجا دو دِرَهَمیا معبده خِر دِگِرِن، هاتن لاره پَطْرُس و گتن: «ما ماموستایه وَ باجا معبده نَادَت؟» ^{۲۵} آوی جیواب دا: «معلومَ گو دِدَت!» وقته پَطْرُس چو ناو مالدا، پش هِنده گو او دِشَدگه بژیت، عیسی- گت وی: «شَمعون، تِ چه فِکِر دِگِی؟ پاشایه دُنیایه ژه چه جورَ مِرْوَان باجه و بَشه دِستینن؟ ژه مِلته خو آن ژه بیانیا؟» ^{۲۶} پَطْرُس جیواب دا: «ژه بیانیا.» عیسی- گت وی: «بِجَا مِلت مُعَاف دا! ^{۲۷} بله بَر خاطره هِنده گو آم وان نَاشینن، هَر لَوَا گله و قُلابه پاورژ. ماسیا اولی گو ت گِرت، دَوُه وی وگ. تیه سِکِیگه چار دِرَهَمی پیدا گی. ب وه پَشگا مین و خو بَد وان.»

۱۸

که همویا مَزِنِتِر؟

^۱ وه ناوه دا، شاگرد هاتن لاره عیسی- و پیسیار گِرِن: «که ناو پادشاهیا آسمانی دا مَزِنِتِر؟» ^۲ عیسی- گاز بچوگگه گِر و او دانا ناوگا واندا ^۳ و گت: «بِرَاستی، آز ب وَ دِپژم، حتا اون عوض نین و بینا بچوگا له نین، اون چه جارا ناچن ناو پادشاهیا آسمانی دا. ^۴ هچي گسه خو بینا وی بچوگی گوشگ گت، ناو پادشاهیا آسمانی دا همویا مَزِنِتِر. ^۵ و هچي گسه بچوگگه و سا سَر خاطره ناوه مین قبول گت، آز قبول گِرِم.»

^۶ «بله هچي گسه باعیث بیت یگ ژه وان مِرْوَه گوشگ گو ایمان مین هن بگویت گَنهه، ب وی باشِر او بو گو بَرگه مَزِن آشه سُگرا وی وگن و بِنه بَحره

دا بَخْنَدِ قِتْ! ^۷ وَى بُ حَالِه وه دُنْيَايه گو بِ وَسَوَسَا باعِیث دِبِیْت خَلْق بَکَوِیْت
گَنَهه! چُون گو ژِه وَسَوَسَ بُونِه رِیَا رَوِه چَنِیْن، بلِه وَى بُ حَالِه وه گَسِه گو
بِبِیْت باعِیثِه وَسَوَسِه!

^۸ «هَگو دَسْتِه تَ آن پِیِه تَ باعِیث دِبِیْت تَ گَنَه بَیْگِ، اَوِه لَوَ گَ و پَاوِرْ دَوِر،
چُون گو بُ تَ بَاشِیْر اَوَ گو فَلَج اَن شِل بِچِی نَاو ژِیَا نَا اَبَدِی دَا حَتَا هِنْدِه گو
بِ دُو دَسْتَا اَن دُو پِیَا بِی هَاوِیْن نَاو اَگِرِه اَبَدِی. ^۹ و هَگو چَاوِه تَ باعِیث
دِبِیْت تَ گَنَهه بَیْگِ، اَوِه دَرَخِیْن و پَاوِرْ دَوِر، چُون گو بُ تَ بَاشِیْر اَوَ گو تَ بِ
چَاوْگِه بِچِی نَاو ژِیَا نَا اَبَدِی حَتَا هِنْدِه گو تَ بِ دُو چَاوَا بِی هَاوِیْن نَاو اَگِرِه
جَهَنْمِه.

مَثَلَا پَزِه بَزِیْر بُو بُو

^{۱۰} «هیشیار بِن گو چی یگ ژِه وان بچوگان به قَدِر نَگن، چُون اَز بُ و دِبِیْرَم
گو آسمانی دَا، میلیاگِت وان هَمِشَ رَوِیِه بابِه مَن گو آسمانی دَا، دِبِیْن.
^{۱۱} چُون گوره انسان هَاتِی گو نَجَاتِه بَدَت اَوِه بَزِیْر بُو بُو. ^{۱۲} اُون چِه فِکِر دِگَن؟
هَگو مَرُوْگِه صَد پَزِ هَبِیْت و یگ له وان بَزِر بَیْت، مَا وان نَهوْد و نه پَزِه دِی
نَاهَلِیْت نَاو چِیِیَا دَا و نَاچِیْت دَوُو پِیَا دَا گِرِنَا اَوَ پَزِه بَزِیْر بُو بُو؟ ^{۱۳} بَرَا سَتِی، اَز بُ و
دِبِیْرَم، گو هَگو اَوِه پِیَا دَا گَت، بُ وه پَزِی دِیِه گَلْکِیْر کِیْف خُوش بَیْت حَتَا بُ
وان نَهوْد و نه بَزَا گو چِه جَارَا بَزِر نَبُوْن. ^{۱۴} هَ و سَا، دَاخَا زِیَا بابِه و گو آسمانی
دَا، اَوَ نِیْن گو حَتَا یگ ژِه وان بچوگان ژِی بَیْن بَچِیْت.

رِیَا رِفْتَا رِگِرِن گَل پَرَا یِه گَنَه کَا رِدَا

^{۱۵} «هَگو پَرَا یِه تَ رَا سَتَا تَدَا گَنَه کَا رِیْت، هَر لَارِه وِی و تَنِه نَابِیْنَا خُو و وِیْدَا،
خَطَا یَا وِی بَزِیْدَا. هَگو قِیْسَا تَ قَبُوْل گَت، تَ پَرَا یِه خُو دِیْسَا اِیْنَا یَ دَسْت؛ ^{۱۶} بلِه
هَگو قَبُوْل نَگِر، یگ اَن دُو مَرُوِه دِیْتِر گَل خُودَا بَبَ گو “هَر قِیْسِیْگ بِ
شَهَادَاتَا دُو اَن سِه شَاهِدَا ثَابِت بَیْت.” ^{۱۷} هَگو نَخَا سَت گُو هِه خُو بَدَت وان،
بَزِ کَلِیْسَا یِه؛ و هَگو اَوِی قَبُوْل نَگِر گُو هِه خُو بَدَت کَلِیْسَا یِه ژِی، هِنْگِه اَوَ بِلَا
بُ تَ بَیْنَا بَیَانِی اَن بَا جِگِرْگِه بَیْت. ^{۱۸} بَرَا سَتِی، اَز بُ و دِبِیْرَم، هَچِی دِشْدَا گو اُون
سَر عَرْدِی گِرْدَن، نَاو آسْمَانِی دَا دِیِه بَت گِرْدَان؛ و هَچِی دِشْدَا گو اُون سَر
عَرْدِی وْگَن، نَاو آسْمَانِی دَا دِیِه و بَیْت. ^{۱۹} دِیْسَا اَز بُ و دِبِیْرَم گو گَنْگِه دُو مَرُو له
و سَر رَوِیِه عَرْدِی رَا سَتَا دِشْدَا گو دِخَا زِن دَا دَلِه وان یگ بَیْت، اَوَ ژِه اَلِیِه بابِه
مَن گو آسْمَانِی دَا، دِیِه بُ وان بَقُومِیْت. ^{۲۰} چُون گو جِیْگِه گو دُو اَن سِه مَرُو

بِ نَاوِه مِّنْ خِرِّ بِنِ، اَزْ وِدْرَه نَاوِ وَاِنْدَا حَاضِرِمِ.»

مَثَلًا خِدْمَتْكَارِه گُو نَابَخْشِيَت

^{۲۱} پاشه پطرس هات لاره عیسی. و پیسیار گیر: «آغایه من، حتا چند جارا هگو برایه من راستا مدا گنهکار بیت، دبی آوی ببخشم؟ حتا هفت جارا؟»
^{۲۲} عیسی جیواب دا: «آز نایژم ت هفت جارا، بلگو هفته جار هفت جارا.
^{۲۳} «بهنده، پادشاهیا آسمانی شبه پاشایگه ی گو قرار دانا گل خدمتکار ت خو حساب و کتابه بگت.»^{۲۴} وقته دستبه حساب و کتابه گیر، مژوگ اینان لاره وی گو ده هزار کیسگه زری هندی حقه دوصد هزار ساله پالیگه قرداره وی بو.
^{۲۵} وقته آوی نگاری قره خو بدت، آغایه وی امر گیر گو او گل ژن و زاروگان و تواوی ماله وی بت فرتن و قره وی بت دان.^{۲۶} خدمتکار بر پیه آغا گت سر چکا و ب لاواهی گت: «مهلته بد من حتا از تواوی قره خو بدم.»^{۲۷} ایجا دله آغا ب حاله وی شوتی و قره وی بخشی. و او آزاد گیر.^{۲۸} بله وقته گو او خدمتکار دجو درو، هوالگه خویه خدمتکار دیت گو صد دینارا هندی حقه سه هویه پالیگه قرداره وی بو. ایجا او گرت و دسته خو هاوت گویا وی و گت: «قره خو بد!»^{۲۹} هواله وی بر پیه وی گت سر چکا و ب لاواهی گت: «مهلته بد من حتا از قره خو بدم.»^{۳۰} بله آوی قبول نگر، بلگو چو و او هاوت زیندانه دا گو قره خو بدت.^{۳۱} وقته گو خدمتکار دیتر او دیشدا گو قومی دیتن، گلک پرش بون و چن لاره آغایه خو و تواوی او دیشدا گو قومی بو گتن.
^{۳۲} ایجا آغا، او خدمتکار گاز گیر لاره خو و گت: «آی خدمتکاره شل پیس، من بر خاطره لاواهی ت تواوی قره ت بخشی.»^{۳۳} ما نابی ت ژی رحم هواله خو گریبا، ه و سا گو من رحم ت گیر؟»^{۳۴} ایجا گریه آغا وبو، او هاوت زیندانه دا گو اشکنج بیت حتا تواوی قره خو بدت.^{۳۵} ه وی جورپی ژی بابه آسمانیه من گل ودا دیه رفتار به بگت، هگو اون برایه خو ژه دل دا نبخشن.»

۱۹

پیسیار راستا ژن بردانه

^۱ وقته گو عیسی. او قسن خلاص گیر، حریما جلیله دا درگوت و چو و آلیه دی چمه اردنه دا هات ب منطقا یهودیه.^۲ جماعت عظیم دوو ویدا چن و عیسی ودره شفا دا وان.

۳ عالِمَتِ فِرْقَا فَرِيسِيَا هَاتَنَ لَارَهَ وَيَ گَوِ وَيَ امْتِحَانِ گَن. اَوَانِ پِيسِيَارِ گِرِن: «گورِيگِي شَرِيعَتَه دَوَرُ گَوِ مَرِ ژِنَا خَو بُ هَرِ سَبَبِگَه بَرَدَتِ؟» ۴ عِيسِي. جِيَوَابِ دَا: «مَا وَ تَوَرَاتَه دَا نَخَانْدِي گَوِ خَالَقَه عَالَمَه هَه اَوَلِيدَا «اَوِ مَرِ وَ ژِنِ اَفِرَانْدِ»، ۵ وَ گَتِ «بَرِ خَاطِرَه وَه هِنْدَه مَرِ ژَه بَابِ وَ دَايِيگَا خَو دِيَه جُدَا بِيَتِ وَ دِيَه بَرَلَقِيَتِ ژِنَا خَو وَ اَوِ دُو دِيَه بِيَنِ يِگِ بَدَنِ؟» ۶ بَهِنْدَه، اِيْدِي اَوِ دُو نِيَزِنِ بَلْگَوِ يِگِ بَدَنِ. بَجَا اَوِ دِشْدَا گَوِ خُدَا گِرِ يِگِ، اِنْسَانِ نَابِي لِيگِ جُدَا گَتِ.» ۷ فَرِيسِيَا گُتَنِ وَي: «بَبِ بُجِي مَوْسِي پِيَعْمَبَرِ اَمَرِ گِرِ گَوِ مَرِ کَاغَذَا طَلَاقَه بَدَتِ ژِنَا خَو وَ اَوِي بَرَدَتِ؟» ۸ عِيسِي. گَتِ وَان: «مَوْسِي پِيَعْمَبَرِ بَرِ خَاطِرَه دَلَه وَ يَه بِيِنَا بَرِي هِيَلَا گَوِ اَوِنِ ژِنَه خَو بَرَدَنِ، بَلَه اَوَلِيدَا وِسَا نَبُو. ۹ اَزِ بُو وَ دِبِژَمِ، هِجِي گَسَه ژِنَا خَو خِنجِي زَنَايَه بُو خَاطِرَه دِشْدِگَه دِي بَرَدَتِ وَ ژِنِگَه دِي بَخَازِيَتِ، زِنَا گِرِي.»

۱۰ شَاگِرْدَا گُتَنِ وَي: «هَگَوِ وَضْعَا مَرِي گَلِ ژِنَا خُوْدَا وِسَايِ، بَجَا ژِنِگِ نَخَاسْتِنِ بَاشَتَرِ!» ۱۱ عِيسِي گَتِ وَان: «هَمُو کَسِ نِگَارِيَتِ وَه قِسَه قَبُولِ گَتِ، خِنجِي وَانِ مَرُوَا گَوِ بُو وَانِ هَاتَه بِيَتِ دَايِنِ. ۱۲ چَوْنِ گَوِ، هِنْدِگِ نَمَرِنِ چَوْنِ ژَه زِگَه دَايِيگَه وِسَا هَاتَنِ دُنْيَايَه؛ هِنْدِگِ ژِي بِي دَسْتَه خَلَقَه بَوْنِ نَمِرِ؛ وَ هِنْدِگِ ژِي بَرِ خَاطِرَه پَادِشَاهِيَا اَسْمَانِي خَو نَمِرِ خُدَانِ دِگَن. هِجِي گَسَه دِگَارِيَتِ وَيَنِ قَبُولِ گَتِ، بِلَا وِسَا بِيگَتِ.»

بِهَلِنِ بَجَوگِ بِنِ لَارَهَ مَن

۱۳ هِنِگَه خَلَقَه بَجَوگِ اَيْنَانِ لَارَهَ عِيسِي گَوِ دَسْتَه خَو دَانِيَتِ سَرِ وَانِ وَ بُو وَانِ دَعَايَا بِيگَتِ. بَلَه شَاگِرْدَا لَه خَلَقَه گِرِنِ هَوَارِ. ۱۴ عِيسِي. گَتِ: «بِهَلِنِ زَارُو بِنِ لَارَهَ مَن؛ پَشِيَا وَانِ نِگِرِنِ، چَوْنِ گَوِ پَادِشَاهِيَا اَسْمَانِي يَا مَرُوَه بِيِنَا وَانِي.» ۱۵ اِيجَا دَسْتَه خَو دَانَا سَرِ وَانِ، بَرِکَتِ دَا وَانِ وَ ژَه وَدَرَه دَرِکَوَتِ وَ چَو.

زَلَامَه دَوْلَمَنَد

۱۶ رُزْگَه مَرُوگِ هَاتِ لَارَهَ عِيسِي. وَ پِيسِيَارِ گِرِ: «مَامَوْسْتَا، اَزِ دِيِي چَه شُلْگَه قَنجِ بِيگِمِ گَوِ بِيَمِ خُدَانَه ژِيَانَا اَبَدِي؟» ۱۷ عِيسِي. جِيَوَابِ دَا وَي: «تِي بُجِي مَنِ پِيسِيَارِ دِيگِي گَوِ شَلَا قَنجِ چِي؟ تِنَه يِگِ هِي گَوِ قَنجِ. هَگَوِ تِي دِيخَازِي بِيچِي نَاوِ ژِيَانَا اَبَدِي، اَمَرِ تِي شَرِيعَتَه بِيَنِ جِي.» ۱۸ اَوِي مَرُوِي پِيسِيَارِ گِرِ: «کِيَشِگِ اَمَرَا؟» عِيسِي. گَتِ: «قَتْلَه نِگِ، زَنَايَه نِگِ، دِزِيَه نِگِ، شَهَادَاتَا دِرُوِيَنِ نَدِ، ۱۹ اِحْتِرَامَا دَايِيگِ وَ بَابَه خَو خُدَانِ گِ» وَ «جِيِنَارَه خَو وَگَوِ خَو هَرْهَه بِيگِ.» ۲۰ اَوِي زَلَامِي گَتِ: «تَوَاوِي اَوِ اَمَرَنِ مَن اَيْنَانِ جِي؛ اِيْدِي مَنِ چَه گِمِ هِي؟» ۲۱ عِيسِي. جِيَوَابِ

دا وی: «هَگوتِ دِخازی کَامِلِ بی، هَر و هَچی دِشدا تَ هَی پَفِرَش و بَد فقیِر و ژارا گو آسمانی دا تیه خِزینِ هَبیت. هِنگه وَر و بَکَو دوو مِدا.»^{۲۲} آوی زَلامی وقتِه آو ببهیست، نَرخت بو و ژه وَدَره چو، چون گو تَرَوَتَگه عَظیم هَبو.

^{۲۳} هِنگه عیسی. گت شاگِردت خو: «بَراستی، آز ب و دِپِژم، چُینا دَوَلَمَنَدَگه ناو پادشاهیا آسمانی دا گَلگ زحمت.»^{۲۴} دیسا آز ب و دِپِژم گو دَرِیاز بونا دوه ژه گنا دَرزیه هساندِر ژه چُینا مِرُوه دَوَلَمَنَد ناو پادشاهیا خدا.»^{۲۵} وقتِه شاگردا آو قِستی- ببهیستِن، گَلگ صِفَتِ گِرتی بون و پیسیار گِرِن: «بَجا که دِگاریت نجاته پَیدا گت؟»^{۲۶} بله عیسی- بَرخودا وان و گت: «وه شُله بَشَر- نَشِت بَگت، بله بُ خدا گِرِنا همو شُله هِسان.»

^{۲۷} پاشه پَطْرُس گت: «بَرخوده، مَ همو دِشد بَرَدای و آم دوو تَدا هاتن. بَجا دیه چه بَگَهشیت م؟»^{۲۸} عیسی- گت وان: «بَراستی، آز ب و دِپِژم، له وی زمانه گو همو دِشد تَار دِبیت، وقتِه گو گوره انسان سَر تخته پادشاهیا خو یا پُر ژه شُکوه و جلال رَوِنَت، اون ژی گو دوو مِدا هاتن، اونه سَر دانزده تَختا رَوِن و سَر دانزده عَشیرته بنی اسرائیله قضاوته بَگن.»^{۲۹} و هَچی گسه بَر خاطرِه ناوه مَن مال آن برا آن خوشگ آن باب آن دایِگ آن زارو آن مِلکه خو بَرَدَت، صد جارا هِنَد دیه بَستینیت و ژِیانا آبدی دیه بُ وی پَت دایین.^{۳۰} بله گَلگ گو یه اَوَلین دیه پِین یه دومایِگه، و اونه گو یه دومایِگن دیه پِین یه اَوَلی!

۲۰

مَثَلَا پَالِت رَزی

^۱ «پادشاهیا آسمانی بینا آربابِگِی گو سِیزو چو دَرَو گو بُ رزه خو هِنَد پالا بَگِرت. آوی گَل وان قِرار دانا گو رُزه دینارگه بُ شُل گِرِنا ناو رَزی دا بَدَت هَریگه وان. پاشه آو رِگِرِن ناو رزه خودا.»^۳ نِیزوکی سَعَت نَهه سِیزو دیسا چو دَرَو و هِنَد مِرُو دِیتن گو مِیدانا شَهری دا به شُل وَدَره راوَستان.^۴ گت وان ژی: «اون ژی هَرِن ناو رزه مَن و آو دِشدا گو حَقه وَی آزه بَدَم وَ.»^۵ ایجا آو ژی چُن. دیسا نِیزوکی سَعَت دانزده و سَعَت سیه پاش نیورو چو دَرَو و هَ وسا گِر. ^۶ نِیزوکی سَعَت پنجه اِواره ژی چو دَرَو و دیسا هِنَد مِرُوه دی ژی گو به شُل راوَستا بون دیت. ژه وان پیسیار گِر: «اون بُچی توای رُزه اِر به شُل راوَستان؟»^۷ جیواب دان: «چون گو چه گسه آم نِیرِن سَر شُله.» آرباب گت وان: «اون ژی هَرِن ناو رزه مِدا.»^۸ گاوا رُژاوابونه، خُدانه رَزی گت پَشکاره خو:

«گاز پالا بگ و ژه یه دوماییگه دَسْتبه بگَ ختا یه اُولی، حَقه وان بده.»^۹ اَو پاله گو نِیزوکی سَعَت پنجه اواره هاته بونَ سَر شُله، هَریگه دینارگ اِستاندِن. ^{۱۰} وقته دُرا اونه گو پش همویادا هاته بون گَهشت، فِکِر گِرِن گو دیه زَدتِر بَسْتینن. بله اوان ژی هَریگه دینارگ اِستاندِن. ^{۱۱} وقته حَقه خو اِستاندِن، گازنَد گِرِن و گُتَن خُدانه رزی: ^{۱۲} «ت اونه گو وه دوماییگه هاتن و تِنه سَعَتگه شُل گِرِن، گل مَدَا گو مَ تواوی رُژه بن قالا رُژه دا شُل گِر و زحمت کِشا، یگ گِرِن!» ^{۱۳} خُدانه رزی بَرخودا یگَ وان و گُت: «آی هَوال، مِین چه نَحقی تَ نَگری. ما قِراره مَ دینارگ نَبو؟» ^{۱۴} بجا حَقه خو بَگِر و هَر! اَز دِخازِم بُ اوه دوماییگه ژی بِنَا تَ حَقی بدمه دا. ^{۱۵} ما مِین حَق چِنین ب مالِه خو هَچی شُلا گو دِخازِم بَگم؟ تَ چاوه دیتِنَا مَرَد بونا مِین چِنین؟» ^{۱۶} بَهنده، یه دوماییگه دیه بِنَ یه اُولی و یه اُولی دیه بِنَ یه دوماییگه!

عیسی بُ جارا سیه باسه مِرن و دیسا رابونا خو دِگت

^{۱۷} وقته گو عیسی ره دا دِچو بُ آلیه شَهْره اورشلیمه، دانزده شاگرده خو بَرِن سویگه و گُت وان: ^{۱۸} «نَه اَمه بَچَن اورشلیمه. دیه وِدره گوره انسان تسلیمی سَرکت کاهینا و ماموستایت تَوراته بَگن. اَو دیه اوی محکومه مِرنه بَگن ^{۱۹} و دیه اوی تسلیمی قومه گو یهودی نین بَگن گو پَکَنی له بَت گِرِن و شُلاقا بُخت و خاچَو و بیت. بله اَو دیه له رُژا سیه رابیت.»

داخازیا دایبگه

^{۲۰} هِنگه دایبگا گورت زیدی گل دو گوره خو هات لاره عیسی. و پشیا وی کت سَر چکا گو دِشَدگه وی بَخازیت. ^{۲۱} عیسی. ژه وی پیسیار گِر: «ت چه دِخازی؟» ژنگه گُت: «بَهَل گو اَو دو گوره مِین ناو پادشاهیا تَدَا، یگ سَر دَسْتَه تَ یه راسته و یه دیتِر سَر دَسْتَه تَ یه چپه روِن.» ^{۲۲} عیسی. جیواب دا: «اون نِزاین گو اون چه دِخازِن! ما اون دِگارِن ژه وه طاسِگا گو اَز قِرارَ وَخُم دا، وَخُن؟» اوان گُت عیسی: «بَله، اَم دِگارِن.» ^{۲۳} عیسی. گُت: «اونه ژه وه طاسِگا گو اَز قِرارَ وَخُم دا، وَخُن، بله بَزاین گو روِنشِتِن سَر دَسْتَه مِین یه راسته و چپه دَسْتَه مِدا نین گو اوه بَدَم گَسگه. اَو جی یه وان مِروای گو بابَه مِین بُ وان حاضر گِر.»

^{۲۴} وقته وان ده شاگرده دیتِر اَو دِشَد بیهیستِن، گریه خو وان دو پرایا وِگِرِن. ^{۲۵} عیسی. گاز گِر وان و گُت: «اون دِزاین گو حاکمه قومه گو یهودی نین سَر

وان آغايه دِگن و مَزِنَت وان حُکمه وان دِگن. ^{۲۶} بله ناو ودا دِبی وِسا نَبیت. ناو ودا هَچی گسه دِخازیت مَزِن بیت، دِبی خِذمتکاره و بیت. ^{۲۷} و ناو ودا هَچی گسه دِخازیت یه اولی بیت، دِبی خُلامه و بیت. ^{۲۸} هه وِسا گو گوره انسان زی نَهات گو خِذمتا وی بَت گِرِن، بَلگو هات گو خِذمتَه بَگت و جانَه خو بَدلا آزادیا گلکا بَدت.»

شفا گِرِننا دو مِرُوه گُور

^{۲۹} وقته گو عیسی- و شاگِرِدَت وی شَهَره اَریحایه دا دِچُن دَرَو، جَماعتگه عَظیم دوو ویدا چُن. ^{۳۰} بَب لِوا ره، دو مِرُوه گُور رُونِشته بون و وقته بیهیسَتِن عیسی. ودره دا دَرَباز دِبیَت، گِرِن هَوار: «آغایه مَ، آی گوره داوود پاشا، رَحمه مَ بَگ!» ^{۳۱} جَماعتَه له وان گِرِن هَوار و گُتَن وان گو هِش بِن؛ بله آوان زِدَتِر گِرِن هَوار گو: «آغایه مَ، آی گوره داوود پاشا، رَحمه مَ بَگ!» ^{۳۲} عیسی. راوستا و گاز وان دو مِرُوا گِر و پیسیار گِر: «اون چه دِخازِن آز ب و بَگم؟» ^{۳۳} آوان جیواب دان: «آغایه مَ، پَهَل چاوه مَ وِبن.» ^{۳۴} عیسی. ب دِلگه شَوتی دَسْتَه خو دانا سَر چاوه وان و هه وه دمَه چاوه وان و بون و دوو ویدا چُن.

۲۱

عیسی واردی اورشلیمه دِبیَت

^۱ وقته عیسی- و شاگِرِدَت وی نِیزوکی شَهَره اورشلیمه بون و گَهشَتِن گُنده بَیت فاجی گو له چِییایه زَیتونه بو، عیسی. دو شاگِرِده خو رِگرن، ^۲ ب و وان گُت: «هَرِن وه گُنده گو پَشیا وِی. وقته اون گَهشَتِن ناو گُندی، اونه جیدا گرگه گل جاشگا وه گِرِداپی پَیدا گن. آوان وگن و بَینن لاره مَن. ^۳ هَگو کَسگه دِشَدگ گُت و، بَژن: “خاده آو لَازِمَن،” و آو جیدا دیه آوان رِگت.» ^۴ آو شَل قَومی گو آو قِسا اِشعیایه پِغَمبَر گُته بو، بَت جی گو:

«بَژن اورشلیم، گِجا صَهیون،

“نَه پاشایه تَت تَت لاره ت

دِل نِزِم و رُونِشتی سَر گرگه،

سَر جاشگا گرگه.”»

^۶ آو دو شاگِرِد چُن و وِسا گِرِن گو عیسی- ب و وان اَمِر گِرِه بو. ^۷ آوان گِر و جاشگا وه اینان و عبایه خو هاوِیتَن سَر وان و عیسی- سَر وان عبایا رُونِشت.

^۸ جَمَاعَتَه گَلکا عبايه خو سَر ره پان گِرِن و هِندگا ژى چَقَلِت دارا پِرِن و پان گِرِن سَر ره. ^۹ جَمَاعَتَا گو پش ويدا دِچُن و دَسَتگا گو دوو ويدا دِهَاتن، ب هَوَاران دِگتن:

«نجاته بَدَ آى گوره داوود!»

«مبارک او گسه گو ب ناوه خاده تَت!»

«نجات ناو عَرشه بلندا!»

^{۱۰} وقته عيسى هات ناو اورشليمه، تواوى شَهَر گَت و لَوَلَه. خلقه پيسيار دِگِر: «اَو كِي؟» ^{۱۱} و وه جَمَاعَتَه جيواب دِدا: «اَو عيسى- پيغمبَر، ژه شَهَره ناصرا حريمًا جليله!»

عيسى ناو مَعْبِدا خاده

^{۱۲} هِنگه عيسى چو ناو مَعْبِده و تواوى اونه گو وِدرَه آلور دِگِرِن، هاوِتِن دَرَو و تخته صرافا و گرسيه گُترْفُرشا سَرِنقُوت گِر ^{۱۳} و گُت وان: «كِتبا اِشعيايه پيغمبَرِدا هاتِي نويساندين گو، "مالا مَن ديه مالا دعا گِرِنه بَت گاز گِرِن،" بله و او گِرِي "هلونا دِزا".»

^{۱۴} ناو مَعْبِده، مِرُوت گُور و مِرُوت شِل هاتِن لاره عيسى. و اوى شفا دا وان. ^{۱۵} بله وقته سَرِكْت كاهينا و ماموستايت توراته شُلت وى يه عَجَب ديتِن و هَمزِي ديتِن گو بچوگ ناو مَعْبِده دا دِگِن هَوَار گو: «نجاته بَدَ آى گوره داوود!» گَلگ گِرَبه وان وَبو. ^{۱۶} بَهَنده گُتِن عيسى: «ت دِبيهيى- اون چه دِپُزن؟» جيواب دا: «بله. ما و رُبوره دا نَخاندِي گو،

«ژه آزمانه زاروگان و بچوگه ساوا

سِتايِشا وى ديه بَت گِرِن؟»

^{۱۷} ايجا عيسى او هِلان تَنه و شَهَرى دا دَرگوت، چو بيت عَنُيايه و شوه ما وِدره.

هَشك بونا دارا هَژيره

^{۱۸} سِيزو وقته عيسى- ره دا دِرُورى ب شَهَرى، پِرسى بو. ^{۱۹} ب لِوا ره، دارگه هَژيره ديت و چو ب آليه وه، بله خِنجى پَلگا چه دِشد سَر وه پيدا نِگِر. ايجا گُت داره: «وين وِدا تِر ايدى چه جارا اِرميشه نَدِي!» جيدا دار هَشك بو. ^{۲۰} شاگردا گو ژه ديتنا وه دِشدا گو قُومى بو مابون خير ژه وى پيسيار گِرِن: «چاون دارا هَژيره جيدا هَشك بو؟» ^{۲۱} عيسى- جيوابا واندا گُت: «بَراستى، از ب و دِپُزِم، هَگو و ايمان هَبِيت و شِگه نِگِن، نه تَنه اون دِگارِن او دِشدا گو ب»

دارا هَژیره قومی بَگن، بَلگو گنگه اون بَژن وَه چیبایی “جیه خودا دَرگو، بَگو ناو بَحره دا،” دیه وِسا له بَت. ^{۲۲} هَگو وَ ایمان هَبیت، هَچی دِشدا اون ناو دعا یه دا بَخازن، اونه بَستینن.»

پیسار راستا اقتدارا عیسی

^{۲۳} ایجا عیسی. هات ناو مَعبدا خاده و دَسْتبه دَرس دایینا خلقه گِر. وه ناوه دا، سَرکت کاهینا و مَرنِت قومی هاتن لاره وی و گتن: «ت ب چه حق و اقتدارگه وان شَلان دِگی؟ که او حق و اقتدار دای ت؟» ^{۲۴} عیسی. جیواب دا: «مِن ژی پیسیارگ وَ هَی. هَگو وَ جیواب دا، آزه ژی بُ وَ بَژم ب چه حق و اقتدارگه وان شَلان دِگم. ^{۲۵} عَسلا تعمیدا گو یحیا دِدا ژه کیدره بو؟ ژه آلیه خدا بو آن ژه آلیه انسان؟» او ان نَابینا خودا مشورت گِرِن، گتن: «هَگو آم بَژن ژه آلیه خدا بو، دیه بَژیت مَ،” ب بُچی وَ ایمان نینا وی؟” ^{۲۶} وَ هَگو آم بَژن ژه آلیه انسان بو، آم جَماعته دِترسن، چون گو خلق هَمو یحیا پیغمبرگ دِزانن.» ^{۲۷} بَجا جیواب دان عیسی: «آم نِزانن.» عیسی. گت وان: «آز ژی بُ وَ نَابِژم ب چه حق و اقتدارگه وان شَلان دِگم.»

مَثلا دو گورا

^{۲۸} «اون چه فِکِر دِگن؟ مَزوگه دو گور هَبون. چو لاره گوره خو یه اولی و گت: “گوره مَن، ایرو هَر وَ ناو رَزی دا شُل گ.” ^{۲۹} آوی جیواب دا: “آز ناچم.” بله پاشه فِکره خو عوض گِر وَ چو. ^{۳۰} باب چو لاره گوره خو یه دیتِر وَ هَمَن قِسن گت وی ژی. آوی جیواب دا: “آزه بَچم، آغا،” بله نَچو. ^{۳۱} کیشگه وان دو گورا اِرادا بابه خو اینا جی؟» او ان جیواب دان: «یه اولی.» عیسی. گت وان: «بَراستی، آز بُ وَ دِبَژم، باجِگِر وَ فاحِش پِش وَ دا دیه بَچن ناو پادشاهیا خدا. ^{۳۲} چون گو یحیا هات گو ریا صالح بونه نیشا وَ بَدَت بله وَ باواری ب نینا، بله باجِگِر وَ فاحِشا باواری ب اینان. و حتا وقته گو وَ او دِشد دیت ژی، وَ فِکره خو عوض نِگِر وَ باواری ب نینا.»

مَثلا باغچوانِت شُل پیس

^{۳۳} «گوهه خو بَدَن مَثَلگه دیتِر. اربابگه رَژگ چاند و دُرا وه حِصار کِشا. آوی بُ گِرتنا آوا تِره ناو رَزی دا حَوْصَگ کُلا و بیرجَگ بُ پاسوانیه چه گِر. پاشه رَز کِره دا هِنَد باغچوانا و چو وَلاَتگه دیتِر. ^{۳۴} وقته زَمانه خِرگِرنا حاصِله

گهشت، خُلامِتِ خو رِگَرِ لاره باغچوانا گو پِشگا اِرمیشه وی پستین. ^{۳۵} بله باغچوانا خُلامِتِ وی گِرتِن، یگ وان گُت دان و یه دیتَر گُشتِن و یگ دی ژی سنگسار گِرن. ^{۳۶} دیسا، هِنَدِ خُلامِ گَلکِترِ ژه جارا اُولی رِگِرِن لاره وان، بله باغچوانا گل وان ژی هِ وِسا رِفَتار گِرن. ^{۳۷} دومایِگه گوره خو رِگَرِ لاره باغچوانا و گل خودا گُت: «صیانتا گوره مَن دیه خُدان گن.» ^{۳۸} بله باغچوانا وقته گور دیتِن، گُتَن یگودو: «اَو وَرَتِی. وَرِن اَم اوی بُگُژن و اِرشه وی بِیَن خُدان.» ^{۳۹} ایجا اَو گِرتِن و رِزی دا دَرخسِتِن دَرَو و گُشتِن. ^{۴۰} بجا، وقته خُدانه رِزی پت گل وان باغچوانادا دیه چه بگت؟ ^{۴۱} اَوان جیواب دان: «دیه وان مَرُوهُ شُل پِیس و به رَحَم همویا بِن بَبَت و رِزی دیه کِرِه بَدَت باغچوانه دیتَر گو پِشگا اِرمیشه وی وقته خودا بَدَنه.»

^{۴۲} هِنگه عیسی گُت وان: «ما وَ چه جارا زَبوره دا نَخاندی گو،
» «اَو بَرِه گو معمارا رَد گِرن،

بوی بَرِه اصلِی عِمارتِی.

خاده وِسا گِری

و اَو بَرِ چاوه مَ عَجَب دووهار دِگت؟»

^{۴۳} بَهَنده اَز بُ وَ دِپِژم گو پادشاهیا خدا دیه ژه وَ پَتِ اِستاندِن و دیه پَتِ دایین بُ قَوْمگه گو حاصِله بِنِن. ^{۴۴} هَچِی کسه گو بَکویتِ سَر وه بَری، دیه هور بیت، و گنگه اَو بَرِ بَکویتِ سَر مَرُوگه، دیه اوی بَهَرِشِنیت. ^{۴۵} وقته سَرکَت کاهینا و عَالِمِتِ فِرَقا فَرِسیا مَثَله عیسی. بیهیستِن، زانین گو راستا واندا قِسَ دِگت. ^{۴۶} بَهَنده قَصدا هِنده گِرن گو وی بَگِرن، بله ژه خَلقه دِترسیان چون گو اَوان عیسی پِیغَمبَرگ دِزانین.

۲۲

مَثَلَا جَشْنَا داوَتِه

^۱ عیسی. دیسا ب مَثَلَا گل وان قِسَ گِر و گُت: ^۲ «پادشاهیا اَسْمانی دِگاریت شَبه پاشایِگه بیت گو بُ گوره خو جَشْنَا داوَتِه دامزِراند. ^۳ اوی خِذْمَتکارتِ خو رِگِرِن گو گاز گن داوَتیا گو بِن ناو جَشْنه دا، بله اَو نَهاتِن. ^۴ اوی دیسا هِنَدِ خِذْمَتکاره دیتَر رِگِرِن و گُت: «بِژِن اَوْنه گو هاتِن گازی گِرِن نَه مَن شیو حاضِر گِری، جَلگا مَن و گِلِگت مَن یه قَلو هاتِن شَرِه گِرن و همو دِشد حاضِر. وَرِن جَشْنَا داوَتِه.» ^۵ بله اَوان چه گوهِه خو نَدان وی و چُن سَر شُلا خو، یگ چو

سَر زویا خو و یه دیتِر چو دوو آلورا خو.^۱ اونه مایِ ژِی خِذْمَتکاره وی گِرتِن و گل واندا به حُرْمَتی گِرِن و او گِشْتِن.^۷ پاشا گِربه وی وِبو و سربازت خو رِگِرِن و او مِرُوه قاتل بَین بَرِن و آگِر بَردا شَهره وان.^۸ پاشه گت خِذْمَتکارِت خو: «جَشْنَا داوْتِه حاضِر، بله اونه هاتی گازی گِرِن لایِیق نَبون.^۹ بَهَنده هَرَن ریه اصلی و هَچِی گسه و پَیدا گِر گازی گن جَشْنَا داوْتِه.»^{۱۰} او خُلام کَتَن رِیادا و هَچِی گسه پَیدا گِرِن، چه قَنج و چه خِراب، گل خودا اینان و نالارا داوْتِه ژِه مِوانا تَژی بو.

^{۱۱} «بله وقته گو پاشا بُ دیتنا مِوانا هات ناو مَجْلِسِه، مِرُوگ دیت گو چلگه داوْتِه بَر خودا چَنبُو؟»^{۱۲} پاشا ژِه وی پِسیار گِر: «هَوال، تِ چاون به چلگه داوْتِه هاتی زُر؟» او مِرُوی چه قِس بُ گَننه چَنبُو.^{۱۳} پاشه پاشا گت خِذْمَتکارِت خو: «دَسْت و پِیت وی گِرْدَن و اوی پاوژَن دَرَو ناو تارِیتیه دا، وه جیه گو گِریان دیه هَبیت و دِدان سَر یگودو هَسوَتِن.»^{۱۴} چون گو گلک مِرُو هاتَن گازی گِرِن، بله یه بَزارتی گِمِن.»

باج دایینا بُ قیصر

^{۱۵} پاشه عَالِمِت فِرقا فَرِسیا چُن دَرَو و گل یگودو نَقَش کِشان گو بَیِن چاون دِگارِن اوی ب قِسه وی بوخو بَخِنِیَن تَلِگه دا.^{۱۶} اَوان شاگِرِدَت خو گل جَماعَتا گو طایه هیرودیس پاشا بون رِگِرِن لاره وی و گتن: «ماموستا، اَم دِزائِن تِ مِرُوگه راستی و رِیا خدا دوز فِر خَلقه دِگی و بُ تِ مَهم نِیَن گو که چه فکر دِگت، چون گو تِ نَابَرخوَدِی ظاهِرا انسا نا.^{۱۷} بَجَا بَرَّ م تِ چه فِکِر دِگی؛ گوزِیگی شَرِیعته دِی اَم باجه بَدَن قِیصری اَن نه؟»^{۱۸} بله عِیسی. گو نِیْتا وان یا پِیس دِزانی، گت: «اَی مِرُوت رِیاکار، بُجی اون مِن امتحان دِگن؟»^{۱۹} سِگا گو اون ب وه باجه دِدن، نِیْشا مِن بَدَن.» اَوان دِینازگ دان وی.^{۲۰} عِیسی. وان پِسیار گِر: «شِکَل و ناوه سَر وه سِگه یا کِی؟»^{۲۱} اَوان جِیواب دان: «یا قِیصری.» گت وان: «بَجَا ماله قِیصری بَدَن قِیصری و ماله خدا بَدَن خدا.»^{۲۲} وقته او بَهِیْسَتِن صِفَت گِرْتی بون و او هِلان تَنه و چُن.

پِسیار راستا ساخ بونا مِریا

^{۲۳} هَمَن وه رُژِه، صَدوقی گو مُنکره ساخ بونا مِریان، هاتَن لاره عِیسی. و پِسیارگ ژِه وی گِرِن،^{۲۴} گتن: «ماموستا، موسی بُ مِ اَمِر گِرِی گو هَگو مِرُوگ به زارو بَمِریت، بَریاهه وی دِی اوه بَوژنه بَخازیت گو نَسَلگ بُ بَریاهه وی

بِمينيتَ جی. ^{۲۵} ایجا، ناو مَدا هَفتِ پِرا هَبون. پِرایه اُولی ژَنگِ خاست و مِر و چون زارو چَنبو، ژنا وی ما بُ پِرایه وی. ^{۲۶} بُ پِرایه دویه و یه سیه، حتا یه هَفته ژی هَ وِسا له هات. ^{۲۷} دوماییگه او ژَنگِ ژی مِر. ^{۲۸} نَه، رُژا گو مِری ساخ دِبِن، او دیه بِبیتَ ژنا کیشگَ وان هَفتِ پِرایا، چون گو همویا او ژَنگِ خاستِن؟»

^{۲۹} بله عیسی جیواب دا وان: «اون خَلَطِن، چون گو اون نه ژه کِتیتَ مُقدس چه دِشدی فام دِگن و نه ژه فُدرتا خدا! ^{۳۰} چون گو له رُژا ساخ بونا مِریادا چه کس نه ژَنگه دِخازیت و نه مِر دِگت، بَلگو همو بینا میلیاگیت ناو آسمانی دان. ^{۳۱} بله راستا ساخ بونا مِریادا، ما و توراته دا نَخاندی گو خدا چه گتی و؟ ^{۳۲} اَزِم خدایه ابراهیم و خدایه اسحاق و خدایه یعقوب». او نه خدایه مِریا، بَلگو خدایه مِزوتِ ساخ.» ^{۳۳} جَماعتِ بِ بیهیستِن وان قِسان، ژه دَرس دایینا وی صِفَتِ گِرتی بون.

آمره همویا مَزِنِتر

^{۳۴} بله وقته فَریسیا بیهیستِن گو عیسی. چاون بِ جیوابا خو دَوَه صَدوقیا گِردای، گل یگودو خِر بون. ^{۳۵} یگ ژه وان گو قاضیه شَریعتَه بو، بِ وه نیتَه گو عیسی امتحان گت، ژه وی پیسیار گِر: ^{۳۶} «آی ماموستا، شَریعتَه دا آمره همویا مَزِنِتر کیشگَ؟» ^{۳۷} عیسی. جیواب دا: «خاده خدایه خو بِ تواوی دل و بِ تواوی جان و بِ تواوی فِکره خو هَژَه بَگ.» ^{۳۸} او آمرِ یکمین و همویا مَزِنِتر. ^{۳۹} آمره دویه ژی وگو آمره اُولی: «جیناره خو وگو خو هَژَه بَگ.» ^{۴۰} تواوی تورات و نیوساره پیغمبرا سَر وان دو آمرانِ راوستای.»

مسیخ گوره کی؟

^{۴۱} وقته گو فَریسی. گل یگودو خِر بون، عیسی. ژه وان پیسیار گِر و گت: ^{۴۲} «اون راستا مسیخ دا چه فِکر دِگن؟ او گوره کی؟» اوآن جیواب دان: «گوره داوودی.» ^{۴۳} عیسی گت: «بِجا چاون گو داوود بِ هدایتا رِحا خدا، گاز دِگت وی خاده؟ چون گو رُبوره دا دِبَژیت: ^{۴۴} «خاده گت خادیه مَن:

«سَر دَسته مَن یه راسته رونه

حتا وه وقته گو دُژمنه تِ بَگَم تَخته بِن پیه تدا.»

^{۴۵} بَجا هَگو داوود گاز دِگت وی خاده، او چاون دِگاریت گوره داوودی بیت؟»

٤٦ ایجا، چه گسه نگاری جیوبا وی پَدَت و ایدی وه ودا چه گسه نورا چه پیسیارا ژه وی بگت.

۲۳

وِی بُ حَالِه عَالِمِت دینی

١ پاشه عیسی. گت خلقه و شاگردت خو: ٢ «ماموستایت توراته و عالمِت فرقا فریسیا جیه موسی پیغمبر رونشتن. ٣ بهنده او دِشدا گو دِبِژن و، خُدان گن و بیین جی؛ بله او شله گو او دِگن اون نِگن! چون او دِشدا گو دِبِژن، بوخو ناین جی. ٤ او باره گلک گران گو برنا وان زحمت دِداين سر مِله خلقه، بله بوخو ناخازن بُ قِلَقْلانِدنا وان حتا تَلِیا خو لِدن. ٥ هَچی شُلا دِگن بر خاطره هِنده ی گو مِروه دِیتر وان ببینن: جیه نُوشتیهِ سر مِله خو پانتر و رِشیهِ عبايه خو دِرِژتر دِگن. ٦ او هَز دِگن ناو مِواندارِیادا آلیهِ سَرِی مِجِلِسهِ رِوِن و ناو دِیرادا جیه همویا باشتر یه وان بیت، ٧ و ناو بازاره دا مِروه دِیتر سِلاوه وان یگن و «ماموستا» بِن گاز گِرِن. ٨ بله اون نِهَلِن گو گاز گن و «ماموستا»، چون گو و تِنه ماموستایگ هَی و اون همو بران. ٩ سر رویه عَرَدی گاز نِگن چه گسه «بابو»، چون گو و تِنه بابگ هَی گو او آسمانی دای. ١٠ و هَمزِی نِهَلِن گو گاز گن و «معلم»، چون گو و تِنه معلَمگ هَی گو او مِسیخ. ١١ اوهُ گو ناو ودا همویا مَزِنتر، دِی خِذْمَتکاره و بیت. ١٢ چون گو هَچی گسه خو مَزِن گت، دیه گوشگ بیت و هَچی گسه خو گوشگ گت، دیه مَزِن بیت.

١٣ «بله وِی بُ حَالِه و آی ماموستایت توراته و فریسی، آی مِروِت رِیاکار! اون دَره پادشاهیا آسمانی سر رویه خلقه گِرِدَدن؛ چون گو اون نه بوخو تِن رُز و نه دِهَلِن اونه گو قِرار بِن رُز، بِچَن رُز.

١٤ «وِی بُ حَالِه و آی ماموستایت توراته و فریسی، آی مِروِت رِیاکار، چون گو اون آلیگه دا ماله بوژنا تالان دِگن و آلیهِ دِیتردا، بُ رُمَتا دُنیايه، دعايه خو دِرِژ دِگن. بهنده، حُکمه و دیه گلک گِرانتر بیت.

١٥ «وِی بُ حَالِه و آی ماموستایت توراته و فریسی، آی مِروِت رِیاکار! چون گو اون بَحرا و هِشکاتیا دِگرن بر خاطره هِنده گو مِروگه بیین سر عَقیدا خو و وقته و او شُل گِر، اون آوی دو جارا خو پیسِتر، دِگن زاروگه جَهَنمه.

١٦ «وِی بُ حَالِه و آی رِیبت گُور گو اون دِبِژن: «هَگو مِروگ سوندا معبده بُخت، چله نایت، بله هَگو سوندا زره معبده بُخت، دِی سر سوندا خو

راوستیت. ”^{۱۷} به عاقلیت گور! کیشگ مزنتر؟ زر آن مَعْبِدا گو زری مُقدس دِگت؟^{۱۸} اون هَمزِی دِبِزَن: ”هَگو مِزُوگ سوندا قُربانگهه بُخت، چله نایت، بله هَگو سوندا دیاریا گو سَر قُربانگهه تَت دانان بُخت، دِبی سَر سوندا خو راوستیت ”^{۱۹} مِزُوت گور! کیشگ مزنتر؟ دیاری آن او قُربانگهه گو دیاریه مُقدس دِگت؟^{۲۰} بجا، هَچی گسه سوندا قُربانگهه دِخت، هم سوندا وه و هَمزِی سوندا هَچی دِشدا گو سَر وی دِخت.^{۲۱} و هَچی گسه سوندا مَعْبِده دِخت، هم سوندا مَعْبِده و هَمزِی سوندا خدایه گو مَعْبِده دای دِخت.^{۲۲} و هَچی گسه سوندا آسمانی دِخت، هم سوندا تَخته پادشاهیا خدا و هَمزِی آوه گو سَر وه رونشَتی دِخت.

^{۲۳} «وِی بُ حَالِه وَ آی ماموستایت توراته و فَرِیسی، آی مِزُوت ریاکار! چون گو اون ژه نَائِع و شِویت و زیره گوزِیگی شِریعتا موسی دَهادا یگه دِذَن، بله گوهه خو نَادَن آمِرِت مُهْمِتر شِریعتَه گو هَمَن عدالت و رَحْم و وفاداری. وَ آوَن دِبا اینابا جی و آونه دِیتر ژی بیراخو نِریبا.^{۲۴} رِبِرِت گور! اون پِشویه دِبارزینن، بله دَوه قُط دِگن!

^{۲۵} «وِی بُ حَالِه وَ آی ماموستایت توراته و فَرِیسی، آی مِزُوت ریاکار! چون گو اون رویه طاسِگه و دَوریه تَمیز دِگن، بله باطنه دا تِژی ژه طمع و به نَفْسِیه ن. فَرِیسیه گور، آولی ناو طاسِگه و دَوریه تَمیز گ گو رویه وی ژی دیه تَمیز بیت.

^{۲۷} «وِی بُ حَالِه وَ آی ماموستایت توراته و فَرِیسی، آی مِزُوت ریاکار! چون گو اون بینا وان مَزاره هاتی سِپی گرین گو دَرُودا جندی دووهار دِگن، بله ناودا تِژی ژه هِستِگت مِیبتا و همو جور حرامیان!^{۲۸} هَ وِسا ژی، اون روو خو صالح نیشا مِزُوه دِیتر دِذَن، بله اون ناو خودا تِژی ژه ریاکاری و شُل خرابیه ن.

^{۲۹} «وِی بُ حَالِه وَ آی ماموستایت توراته و فَرِیسی، آی مِزُوت ریاکار! چون گو اون مَزاره پِیغَمبِرا چه دِگن و مَزاره صالِحان دِخَمِلینن^{۳۰} و اون دِبِزَن: ”هَگو آم رَمانه باوانه خودا بان، آم چه جارا گُشتِنَا پِیغَمبِرادا گل وان نِدیون شِریگ. ”^{۳۱} بجا اون وِسا له ضِدّ خو شَهادتَه دِذَن گو اون زارویت وان مِزُواین گو پِیغَمبِر گُشتِن. ”^{۳۲} ایجانَه آو شُلا گو باوانه وَ دَسْتبه گرِن، اون کَامِل گن! ”^{۳۳} آی نَسلا مارا! آی نَسلا آفَعیا! اونه چاون بَر عَذابا جَهَنمه بَحِلِن؟ ”^{۳۴} چون گو آز پِیغَمبِرا و مِزُوت زانا و ماموستایا ره دِگم لاره وَ بله اونه هِندگا بُگُژِن و خاچَو وِگن، و هِندگا اونه ناو دِیرت خودا شَلاقا لِدَن و شَهر بَ شَهر بَگُون دوو واندا.

٣٥ بَهَنده تواوی خونا صالحان گو سَر عَردي هاتی رِژاندين، ژه خونا هابيله صالح گرتی حتا خونا زکريا گوره بَرخیا، گو و آو نابینا جیه محرابه و قُربانگهه گشت، ديه سَر سُگرا و بیت. ٣٦ براستی، آز بُ و دِپژم، گنْها تواوی وان شُلانْ ديه سَر سُگرا وی نَسلی بیت.

٣٧ «آی اورشليم، آی اورشليم، آی شهره گو پِیغمبرَا دِگژی و آو گسه گو بُ لاره تَ تِن رِگِرِن سنگسار دِگی! مین چند جارا خاست و گو مپیشگه گو جوجگه خو بِن پره خودا خِر دِگت، زارویه تَ خِر گم، بله تَ نَخاست! ٣٨ ایجا نَه بَرخودنه، مالا و بَطال و وِران مای بُ و. ٣٩ چون گو آز بُ و دِپژم اون ایدی مین نابینن حتا وه رُژه گو اون پِژن: «مبارک آو گسه گو ب ناوه خاده تَت.»

٢٤

پشگتن راستا خِرا بونا معبده

١ عیسی معبده دا دَرگوت و دِچو گو وه ناوه دا شاگرده وی هاتنْ لاره وی گو عِمارتت معبده نیشا وی بَدن. ٢ عیسی- گت وان: «اون تواوی وان عِمارتَه معبده دِبینن؟ براستی، آز بُ و دِپژم، بَر سَر بری نامینیت بَلگو همو ديه رُزدا بت.»

٣ وقتَه عیسی- سَر چیبایه رَیتونه رونشته بو، شاگرده وی تِنْتیه دا هاتنْ لاره وی، گتن: «بُ مَ بَزْ آو دِشَدَن کنگه ديه بَقوِمِن و نیشانا هاتنا ت و دومایيگا وه دُنیايه چی؟» ٤ عیسی- جیواب دا: «هیشیار بِن گو چه گس و ره نَدرخینیت. ٥ چون گو گلک مِرُو ب ناوه مین ديه بِن و بِژن، «آز مسیجِم،» و ديه گلک مِرُوا ره دَرخینن. ٦ و اونَه ژه دور و نیزوک دَنگ و باسه شِرا بَبیهیسن. بله خو پِرش نَگن، چون گو آو دِشَدَن دِبی بَقوِمِن، بله هِشتا آخِر زمان نَگهشتی. ٧ هَمژي قَوْمگ له ضِد قَوْمگ دی و مملکتگ له ضِد مملکتگ دی ديه رابیت. و ديه خَلایي و عَرَد هَژیان جیه جُروا جُرَدَا بِن. ٨ بله آونْ همو تاز دَسْتبه گِرنا اِشه زاییننْ.»

٩ «وه وقتیدا ديه و تسلیمی دُرْمنا بَگن گو اون رَجره بَکِشِن، و ديه و بُگژن. تواوی مِلْتَه دُنیايه بَر خاطرَه ناوه مین ديه نَفرتَه و بَگن. ١٠ وان رُزادا گلک مِرُو ژه ایمانا خو ديه بَزورِن و ديه خیانتَه یگودو بَگن و ديه نَفرتَه یگودو بَگن. ١١ گلک پِیغمبرَه دِرَوین ديه رابِن و ديه گلک مِرُوا ره دَرخینن. ١٢ بَر خاطرَه زِد بونا شِلِت خِراب، مُحَبَّتتا گلک مِرُوا ديه سار بیت. ١٣ بله هَچی گسه حتا

دومايگه طيگ راوستيت، ديه نجاته پيدا گت. ^{۱۴} و او خبرا خوش پادشاهيا خدا ناو تواوي عالمه ديه بت وَعظ گِرِن گو شهادتگ بيت بُ تواوي قوما. هِنگه آخِر زمان ديه بگهشيت.

^{۱۵} «بهنده وقته گو وَ، او دِشدا دانيال پيغمبر “ورانگره مِرار” گاز دِگته، ديت گو جيه مُقدس دا سَرپيا راوستاي-اوه گو دِخونيت دِقته بگت- ^{۱۶} هِنگه هِچي گسه يهوديه دا بيت، بَحلت بُ چيبايا؛ ^{۱۷} و اوه گو سَر بانه مالا خو بيت، بُ راگِرنا چه دِشدي، زُردا نيت؛ ^{۱۸} و اوه گو ناو زويه دا بيت، بُ راگِرنا عبايه خو نَزوريت مال. ^{۱۹} وان زُردا وي بُ حاله ژنگه پِگِران و اونه گو شيري دِدَن بچوگه ساوا! ^{۲۰} دعايا بگن گو حِلاتِنَا وَ زِستانه آن زُرا شَنِبيا مُقدس دا نَبِيت. ^{۲۱} چون گو هِنگه بلايگه وِسا مَزِن ديه بَقوميت گو بينا وه ژه دَسْتبه گِرنا عالمه حَتا نَه نَقومِي، و چه جارا ژي ناقوميت. ^{۲۲} هَگو او زُر گُزْت نَبان، چه انسانگه نَدگاري نجاته پيدا گت. بله بَر خاطره اونه هاتي بژارتِن او زُر ديه گُزْت بِن.

^{۲۳} «وه وقتيدا هَگو کَسگ بژيت وَ، “بَرخودنه، مسيخ اِزي!” آن “مسيخ وِدرا هانه ي!” باوار نَگن. ^{۲۴} چون گو مسيحت دِروين و پيغمبرت دِروين ديه رابِن، نيشانا و مُعجَزَت عَظِيم ديه بينن جِي گو هَگو ببِيت، حتا اونه گو هاتي بژارتِن ژي ره دَرخينن. ^{۲۵} بَرخودنه، مَن پِشتر گت وَ. ^{۲۶} بجا، هَگو بژن وَ، “بَرخودنه، او ناو چله داي،” نَجَن وِدره؛ و هَگو بژن، “بَرخودنه، ناو ماله داي،” باوار نَگن. ^{۲۷} چون هَ وِسا گو بوروسگ له زُرهلاتا آسماني تَت و نورا وي حَتا زُراوايه دِگهشيت، هاتنا گوره انسان ژي ديه وِسا بيت. ^{۲۸} هِچي جيه جَندگگ هَبِيت، ظيره گو جَندگا دِخُن وِدره خِر دِبن.

^{۲۹} «دوز، پاشه بلايه وان زُرا

» “زُر ديه تاري بيت

و هَوِي ايدِي نوره نادَت؛

سِتر ژه آسماني ديه بگون،

و او قُدرتت گو آسمانا خُدان دِگن، ديه بِن هَژاندين.”

^{۳۰} هِنگه نيشانا گوره انسان آسماني دا ديه دووهار بيت و تواوي طايفه سَر رويه عَردي ديه تازيه بگِرِن، و هِنگه ديه گوره انسان ببينن گو ب قُدرت و جلال و شُکوَهگه مَزِن سَر اُورِت آسماني تَت. ^{۳۱} او ديه ميلياگتِيت خو ب دَنگا بِلند زرنايه رِگت و او ميلياگت ديه بژارتِيت وي ژه چار فُنجه عالمه، ژه سَرگه آسماني حَتا سَره دي، دُرا يگودو خِر گن.

۳۲ «نَه، ژه دارا هَژیره وه دَرسه فِر بِن: هَه وه دَما گو چِقَله وه جیل دِدَن و پِلگا دِدَت، اون بَدِهَسِن گو هاوین نيزوک. ۳۳ هَه وِسا، وقته اون وان دِشَدانَ بَبین، اونه بَبِهَسِن گو هاتنا گوره انسان نيزوک، هَه بَر دَری. ۳۴ بَراستی، آز بُ و دِبِژم، حتا تواوی او دِشَدَن نَقوِمِن، او نَسَل بَین ناچیت. ۳۵ آسمان و عَرَد دِیه بَین بَچِن، بله قِسه مَن چه جارا بَین ناچِن.

چه گس وه رُژه و وه سَعَتَه نِزانیت

۳۶ «بله چه گس خِنجی بابه آسمانی آوه رُژه و آوه سَعَتَه نِزانیت؛ حتا میلیاگیت آسمانی و گور ژی آوه نِزانِن. ۳۷ رُژت هاتنا گوره انسان بینا رُژت نوح دِیه بَین. ۳۸ چون رُژت پش لِمِشته دا، خَلقه دِخارِن و دَوخارِن و ژَنگ دِخاسِئِن و مِر دِگِرِن حتا وه رُژه گو نوح چو ناو گمیه دا. ۳۹ و آوان هارَ چه دِشَدی نَبو حتا لِمِشت هات و همو گل خودا بَرِن. هاتنا گوره انسان ژی دِیه هَه وِسا بیت. ۴۰ ژه دو مرا گو ناو رُویه دان، یگه دِیه بَین و یه دِیتر دِیه بَهَلِن جی. ۴۱ و ژه دو ژَنگا گو گل یگودو آشه دِگِن، یگه دِیه بَین و یه دِیتر دِیه بَهَلِن جی. ۴۲ بَجا شار بَمین، چون گو اون نِزانِن آغایه و دِیه کِیشگ رُژه بَت. ۴۳ بله وِن بَزانِن، هَگو خُدانَه ماله زانِبا دِز کِیشگ وقته شَوه دِیه بَت، دِیه شار مابا و نَدِهلا دِزیا مالا وی بَگِن. ۴۴ بَجا اون ژی دِبی حاضِر بِن، چون گو گوره انسان سَعَتَگه دا دِیه بَت گو اون هَویه نِینِن.

۴۵ «ایجا بَ او خُلامه آمین و زانا کِی گو آربابه وی او دانا بو سَر سَره آهله مالا خو گو رِسقه وان وقتیدا بَدَت؟ ۴۶ خَنیگه حاله وه خُلامه گو وقته آربابه وی تَت، بَبینیت گو وِسا دِگَت. ۴۷ بَراستی، آز بُ و دِبِژم گو دِیه آوی دَانِت سَر سَره تواوی ماله خو. ۴۸ بله هَگو او خُلامه شُل پِیس بَژیت خو گو “آربابه مَن مای دِزَنگیه،” ۴۹ و دَسْتبه کُت دانا خُلامه دِیتر بَگَت و گل مَه وَخارا مَشغولی خارِن و وَخارِنه بَبیت، ۵۰ هَنگه آربابه وی رُژگه دا گو خُلام هَویه نِین و سَعَتَگه دا گو نِزانیت دِیه بَت ۵۱ و دِیه آوی ناوگه دا بَگَت دو گر و دِیه پاوژیت جِیگه گو رِیاکارا تاوژِن و دَره، وه جیه گو گِریان دِیه هَبیت و دِدان سَر یگودو هَسوئِن.

١ «له وه رُژه، پادشاهیا آسمانی دیه بینا ده گِجگه باکرِ بیت گو بریوگ بون، آوان چرایت خو راگیرن و چُن پشیا زاوا. ٢ پنج ژه وان به عاقل و پنجه دیتِر عاقل بون. ٣ آونه به عاقل چرایت خو راگیرن، بله گل خو رونه چرایه بِنرن. ٤ بله آونه عاقل، گل چرایت خو گلزه رونی بِنرن. ٥ بر خاطره هِنده گو هاتنا زاوا گلک کِشا، چاوه همویا گِران بو و خورا چُن. ٦ بله نیوه شوه، دَنگه بلند هات گو دِگت: "زاوا وانه تِت! وِرِن پشیا وی!" ٧ هِنگه تواوی او گِجگه باکرِ شار بون و چرایت خو حاضرِ گِرن. ٨ آونه به عاقل گُتَن آونه عاقل: "هِنْد رونه خو بَدَن مَم، چون گو چرایت مَم وانه دِئِمِرِن." ٩ بله آونه عاقل جیواب دان: "چون رون تِرا مَم و وَ ناگت، هَرِن و ژه مِزوت گو رونی دِفرُشِن بُو خو بِکِرِن." ١٠ و وقته او چو بون گو رونی بِکِرِن، زاوا گَهشت و او گِجگه باکرِ گو حاضر بون، گل وی چُن ناو جشنا داوته و دَر هاتِ گِرتِن. ١١ پاشه وه، او گِجگه دیتِر ژِی گَهشتِن و گُتِن: "آغایه مَم، آغایه مَم، دَری سَر مَم وگ!" ١٢ بله آوی گُت وان: "بَراستی، آز بُو و دِیژِم، آز وَ ناس ناگم." ١٣ بَهنده هیشیار بِن، چون گو اون نه وه رُژه دِزاین و نه وه سَعته.

مَثلا کیسگتِ زری

١٤ «و هه و سا ژِی پادشاهیا آسمانی دیه بینا مِرُوگه بیت گو دل هَبو بچیت سَفَره. آوی گاز خُلامتِ خو گِر و ماله خو سِپارد وان؛ ١٥ گورِیگی گارینا هر خُلامگه، آوه مِزوی پنج کیسگه زری دا یگه، دو کیسگه زری دا یگ دی و کیسگگ زری دا خُلامگه دیتِر. پاشه چو سَفَره. ١٦ آوه گو پنج کیسگه زری استانده بو، جیدا چو و ب وان آلور گِر و پنج کیسگه دِی زری کار گِر. ١٧ هه و سا، آوه گو دو کیسگه زری هَبو، دو کیسگه دِی زری کار گِر. ١٨ بله آوه گو کیسگگ زری استانده بو، چو و عرد گُلا و دِراوه آریابه خو وشارت. ١٩ «پاشه مدتگه دِرژ، آریابه وان خُلاما زوری و حساب و کِتابا خو وان خاست. ٢٠ آوه گو پنج کیسگه زری استانده بو، پنج کیسگه دِی زری گل خو اینا و گت: "آغا، ت پنج کیسگه زری سِپارد مِمن، گرمگ او ژِی پنج کیسگه دِی زری گو مِمن کار گِرئ." ٢١ آغایه وی گته دا: "آفرین، آی خُلامه چاک و آمین! ت وه هِندا گِم دا آمین بوپی، بَهنده آزه گلک دِشده دیتِر ژِی سِپارِم ت. وَر و شادیا آریابه خودا پِپ شریگ!" ٢٢ او خِدمتکاره گو دوکیسگه زری استانده بو ژِی هات پِش و گت: "آغا، ت دو کیسگه زری سِپارد مِمن، گرمگ

اَو ژى دو كيسگه دى زرى گو من کار گرى. " ۲۳ آغايه وى گته دا: " آفرين، آى
 خُلامه چاک و آمين! تِ وه هندا گم دا آمين بوي، بهنده آزه گلک دِشده ديتر
 ژى بسپارم ت. وَر و شاديا آربابه خودا بَب شريگ!" ۲۴ پاشه او خُلامه گو
 كيسگ زرى استانده بو، هات پش و گت: " آغا، چون گو من دِزاني تِ مِرُوگه
 هِشكى، ژه وه جيه گو تِ نچاندى تِ دِدوروي و ژه وه جيه گو تِ نرِشاندى تِ
 خِر دِگى، ۲۵ ايجا آز ترسيام و من دراوه تِ ناو عردى دا وشارت. گِرمگ اَو ژى
 دِراوه ت!" ۲۶ بله آغايه وى جيوبا ويدا گت: " آى خُلامه شُل پيس و به
 خيرت! تِ گو دِزاني آز ژه وه جيه گو من نچاندى، دِدوروم و ژه وه جيه گو من
 نرِشاندى، خِر دِگم، ۲۷ ايجا بچى تِ دِراوه من ندا صرافا گو وقته آز رُوريم اوه
 بِ کاره وه تِ بستينم؟ ۲۸ بجا اوه كيسگا زرى وى بستين و بدن اوه گو ده
 كيسگه زرى هئى. ۲۹ چون گو ب هچى گسه گو هئى، گلکتر ديه بت داين گو
 زدتر هبيت؛ بله اوه گو چنين، او دِشدا گو هئى ژى ژه وى ديه بت استاندين.
 ۳۰ وى خُلامه گيرنهاتي پاوژن درو ناو تاريتيه دا، وه جيه گو گيريان ديه هبيت و
 ددان سر يگودو هسوتن."

رُزا مَحشره

۳۱ «وقته گو گوره انسان ناو سُكوه و جلالا خودا، گل تواوى ميلياگتا بت،
 ديه سر تخته خويه پُر ژه سُكوه و جلال رونت. ۳۲ تواوى قومه سر رويه
 عردى ديه خِر بن حُضورا وى و او وگو شوانگه گو پزى ژه بَزنا جُدا دِگت، ديه
 خلقه لگ جُدا گت؛ ۳۳ او پزى ديه دانِت آليه خويه راسته و بَزنا ديه دانِت
 آليه خويه چيه. ۳۴ پاشه پاشا ديه بژيت اونه گو آليه وى يه راستن: " ورن، آى
 اون اونه گو و ژه آليه بابيه من بركت استاندى، پادشاهيا گو ژه دستبه گيرنا
 عالمه ب و حاضر بوى بستين. ۳۵ چون گو آز برسى بوم، و رسق دا من؛ آز
 ترنى بوم، و او دا من؛ آز غريب بوم، و جى دا من. ۳۶ آز روت بوم، و چلگ
 گرن بر مِدا؛ آز نساخ بوم، اون هاتن سرا من؛ آز زيندانه دا بوم، اون هاتن ديتنا
 من." ۳۷ ايجا مِرُوت صالح ديه جيوبا ويدا بژن: " آى خاده، م تِ گنگه برسى
 ديت و رسق دا ت، آن ترنى ديت و او دا ت؟ ۳۸ م گنگه تِ غريب ديت و جى
 دا ت و آن روت ديت و چلگ گرن بر تدا؟ ۳۹ م گنگه تِ نساخ و آن زيندانه
 دا ديت و ام هاتن ديتنا ت؟ " ۴۰ ايجا پاشا ديه جيوبا واندا بژيت: " براستى، آز
 ب و دِبژم، او دِشدا گو و ب يگ ژه وان براهيه من يه همويا گوشگتر گير، اصلا

خودا وَ بُ مِنْ گِر. ”^{۴۱} پاشه او ديه بڙيت اونه گو سر آليه وي يه چين: ”آی اون اونه گو لعنت وَ هاتي گيرن، ژه من دور گون و هرن ناو آگره ابدی دا گو بُ ابلیس و میلیکیت وی حاضر بوی،^{۴۲} چون گو آز برسی بوم، وَ رِسق ندا من؛ آز تری بوم، وَ او ندا من؛^{۴۳} آز غریب بوم، وَ جی ندا من؛ آز روت بوم، وَ جلیگ نگرن بر مدا؛ آز نساخ و زیندانه دا بوم، اون نهاتن دیتنا من.”^{۴۴} ایجا او ديه جیوبا ویدا بڙن: ”آی خاده، م گنگه ت برسی آن تری، غریب آن روت، نساخ آن زیندانه دا دیت و بُ ت خدمت نگر؟”^{۴۵} ایجا او ديه جیوبا واندا بڙيت: ”براستی، آز بُ وَ دپڙم، او دشدا گو وَ بُ یگ ژه وان، اونه همویا گوشگتر، نگر، اصلا خودا وَ بُ مِنْ نگر.”^{۴۶} بهنده اون ديه بچن ناو عذابا ابدی، بله مزوت صالح ديه بچن ناو ژيانا ابدی.»

۲۶

نقشا گشتنا عیسی

^۱ وقته عیسی. تواوی او قسن خلاص گيرن، گت شاگردت خو: ^۲ «اون دزانن گو دو رژه دی، عیدا پسخه تیت و گوره انسان ديه بت تسلیم گيرن گو خاچو وبيت.»

^۳ ایجا سرکت کاهینا و مزنت قومی خر بون ناو قصر کاهینه مزن گو ناوه وی قیافا بو ^۴ و گل یگودو نقش کیشان گو چاون ب حیلا، عیسی. بگرن و بگزن. ^۵ بله اوان دگت: «بله ناو عیده دا نه، نگو ناو خلقه دا هنگام چه بیت.»

عیسی بیت عنایه دا

^۱ ایجا وقته گو عیسی. له بیت عنایه مالا شمعوته جذامی دا بو، ^۷ ژنگگ ب آمانگه مرمَر ژه گلاوا گلک بها هات لاره وی و وقته گو عیسی. سر سرفگه رونشته بو، گلاو رزانده سر سره وی. ^۸ شاگردا وقته او دشد دین گربه وان و بو و گتن: ^۹ «او خسار گيرن بُ چی؟ چون گو مرو دگاری وه گلاوه، گلک بها پفرشیت و دراوه وه بدت فقیر و ژارا.» ^{۱۰} بله عیسی. بهسیا و گت وان: «اون بُچی اذیتا وه ژنگه دگن؟ چون اوی شلگه قنج راستا مدا گری. ^{۱۱} فقیر و ژار همو جاره گل ودان، بله آز همو جاره گل ودا نایم. ^{۱۲} وه ژنگه ب رزاندها وه گلاوه سر بدنه من، اصلا خودا آز بُ چال گرنه حاضر گريم. ^{۱۳} براستی آز بُ وَ دپڙم، تواوی عالمه دا، هچی جیه گو خبرا خوش پادشاهیا خدا بت وَعظ گيرن،

شُلا وه ژنگه ژى بُ بیرانینا وی دیه بت گتن.»

خیانتا یهودا

^{۱۴} ایجا یهودایه آسخریوطی گو یگ ژه وان دانزده شاگردا بو، چو لاره سَرکت کاهینا ^{۱۵} و گت: «اونه چه بدن من هگو از عیسی. تسلیمی و بگم؟» ایجا آوان سی سگه زیو دان وی. ^{۱۶} و ژه وه دمه ودا، یهودا دوو فرصتگه بو گو عیسی. تسلیم گت.

شیوا عیدا پسخه گل شاگردادا

^{۱۷} له یکمین رُزا عیدا نانه به هون گو ناودنگ ب عیدا پسخه بو، شاگرد هاتن لاره عیسی. و وی پیسیار گرن: «ت کیدره دخازی ام بُ ت حاضر گن گو شیوا پسخه بُخی؟» ^{۱۸} عیسی. گت وان: «هرن ناو شهری، لاره فلان گسه و پزن وی، ماموستا دپژیت: «وقته من نیزوک بوئی. از دخازم شیوا عیدا پسخه گل شاگردت خو مالا تدا بینم جی.» ^{۱۹} و شاگردا همو دشد ه و سا گو عیسی. گته بو وان، گرن و شیوا پسخه حاضر گرن.

^{۲۰} وقته بو شو عیسی. گل دانزده شاگرده خو سر سرفگه رونشت. ^{۲۱} وقته شیو دخارن، عیسی گت: «براستی، از بُ و دپژم، یگ و دیه من تسلیمی دژمن بگت.» ^{۲۲} شاگرد گلک نرحت بون و یگ ب یگ ژه وی پیسیار گرن: «او آرم، آغایه من؟» ^{۲۳} عیسی. جیواب دا: «اوه گو دسته خو گل مدا دبِت ناو کاسگه دا، همن او دیه من تسلیمی دژمن بگت. ^{۲۴} گوره انسان ه و سا گو راستا ویدا کتبت مقدس دا هاتی نویساندن، دیه بچیت، بله وی بُ حاله او گسه گو گوره انسان تسلیمی دژمن دگت. بُ وی باشر او بو گو چه جارا نهاتبنا دنیایه.» ^{۲۵} هنگه یهودا، همن اوه گو دیه عیسی. تسلیمی دژمن گربا، گت: «ماموستا، او آرم؟» عیسی جیواب دا: «ت بوخو و سا گت!»

^{۲۶} وقته هشتا مشغولی خارنه بون، عیسی نان راگر و پاشه سُکر گرنه، او گر و دا شاگردا و گت: «بگرن، بُخن؛ اوی بدنه من.» ^{۲۷} و طاسگگ راگر و پاشه سُکر گرنه او دا شاگردا و گت: «اون همو، ژه وین وخن. ^{۲۸} اوی خونا من بُ عهدا تاز گو بر خاطره بخشینا گنهدت گلکا دت رزاندن. ^{۲۹} از بُ و دپژم گو ژه وه حاصله تره ایدی ناوخوم حتا وه رژه گو از اوه گل ودا ناو پادشاهیا بابه خو، تاز وحم.»

^{۳۰} و پاشه خاندنا استرانگه عیده، چن بُ آلیه چیبایه زیتونه.

پشگتتا حاشا گرنا پطرس

^{۳۱} پاشه عیسی. گت وان: «ایشو اونه همو شگه من بگن. چون گو کتیت مُقدس دا هاتی نویساندین،
“آزه شوانی بخینیم

و پرت هشمه دیه پلائی بن.”

^{۳۲} بله پاشه هنده گو آز ساخ بوم، آزه پش ودا بچم خریما جلیله. «^{۳۳} پطرس گت: «هگو همو ژی شگه ت بگن، آز چه جارا شگه ت ناگم.»^{۳۴} عیسی. گت وی: «براستی، آز ب ت دپژم گو ه ایشو، پش بانی دانا دیگه، تیه سه جارا من حاشا گی!»^{۳۵} بله پطرس گت: «هگو لازم بیت آز گل تدا بمرم ژی، آز ت حاشا ناگم.» شاگرده دی ژی همویا ه وسا گتن.

باغچه چتسیمانیه

^{۳۶} پاشه عیسی گل شاگردت خو چو جیگه گو ناوه ودره چتسیمانی بو و گت وان: «ار رونن گو آز بچم ودره هانه و دعایا بگم.»^{۳۷} پاشه پطرس و او دو گوره زیدی گل خودا برن. عیسی. گلدار و پرش بو^{۳۸} و گت وان: «جانه من هند گلدار گو آز کتیم حاله مرنه. ار بمین و گل مدا شار بمین.»^{۳۹} پاشه قدرگه چو پش سر رویه خو گت سر آخه و دعا گر: «آی بابه من، هگو بیت، بهل او طاسگ ژه من درباز بیت، بله نه ب داخازیا من، بلگو ب ارادا ت.»^{۴۰} پاشه زوری لاره شاگردا و دیت او رازان. ایجا گت پطرس: «ما و نیدگاری سعتگه گل مدا شار بمین؟^{۴۱} شار بمین و دعایا بگن گو نگون امتحانه دا. هراستی رح دِخازیت، بله بدن به طاقت.»^{۴۲} جارگه دی ب جارا دویه چو و دعا گر: «آی بابه من، هگو او طاسگ درباز نابیت مگر آز اوه وحم، بجا ارادا ت بقومیت.»^{۴۳} و وقته دیسا زوری، دیت گو او رازان، چون گو چاوه وان گران ببو.^{۴۴} ایجا جارگه دی او هیلان تنه و چو، و ب جارا سیه دیسا همن دعا گر.^{۴۵} پاشه هات لاره شاگردا و گت وان: «خو و بهن ودانا خو بهلن ب پاشه. نه آره سعتا گو من گته بو نیزوک و گوره انسان دیه تسلیمی دسته گنهکارا بیت.^{۴۶} رابن، ام بچن. نه آره گو من تسلیمی دژمن دگت دیه بگهشیت.»

گرتنا عیسی

^{٤٧} عیسیٰ هِشْتَا قِس دِگَر گو یهودا، یگ ژه وان دانزده شاگردا، گل جَمَاعَتَگه مَزَن گو رُپ و شمشیر هَبون، ژه آلیه سَرکَت کاهینا و مَزِنَت قَوْمِی، گَهَشَتِن. ^{٤٨} آوه گو عیسیٰ تسلیمی دُژْمَن دِگَر نیشانگ دابو آونه گل خودا و گته بو وان: «آو گسه گو آزه ماچی گم، آو هَمَن آو؛ آوی بَگَرِن.» ^{٤٩} ایجا آو جیدا نِیزوکی عیسیٰ- بو و گت: «سلاو، ماموستا!» و آو ماچی گِر. ^{٥٠} عیسیٰ- گت وی: «هَوال، شُلا گو ت بُ گِرنا وه هاتی بَگ.» هِنگه آو مَزُو هاتن پَش، رِژیان سَر سَره عیسیٰ- و آو گِرَتِن. ^{٥١} وه ناوه دا، یگ آونه گو گل عیسیٰ- دا بو دَسْتِه خو دِرژ گِر و شمشیره خو کِشا و صَرَبِیگ خِذْمَتکاره کاهینه مَزَن دا و گوهِه وی لَو گِر. ^{٥٢} بله عیسیٰ- گت وی: «شمشیره خو بَگ جیه ودا؛ چون گو هَچی گسه شمشیری بَکَشیت، ب شمشیر ژی دیه بَت گَشَتِن. ^{٥٣} ما گمانا ت آز نِگارِم نَه ژه بابه خو بخازِم گو زِدَتِر ژه دانزده لَشگَره میلِیاگتا بُ آریکاریا مَن رِگت؟ ^{٥٤} بله هِنگه پَشگتِنه کِتِبَت مُقدَس چاون دیه بِن جی گو دِپِژیت آو دِشَدَن دِپی بَقومِی؟» ^{٥٥} هِنگه، گت جَمَاعَتا وِدره: «ما آز دِزِم گو اون ب رُپ و شمشیرا هاتن گو مَن بَگَرِن؟ آز هَمو رُژه ناو معبده دا دِرونِشَتِم و مَن دَرَس دِدا و و آز نِگِرَتِم. ^{٥٦} بله آون هَمو قَوْمِیَن گو پَشگتِنه پِیغَمَبَرا بِن جی.» پاشه تواوی شاگردا آو هِلان تِنه و جِلاتِن.

عیسیٰ حُضورا شورایا یهودیدا

^{٥٧} آونه گو عیسیٰ- گِرته بون، آو بَرَن لاره قیافا، کاهینه مَزَن. له وِدره ماموستایت توراته و مَزِنَت قَوْمِی خِر بَبون. ^{٥٨} بله پطرس دورودا دوو عیسیٰ- دا چو حتا گَهَشَت حَوشا مالا کاهینه مَزَن. ایجا چو رُز و گل نُبدارا رونشت گو دومایِیگا وه شُله بِنینیت. ^{٥٩} سَرکَت کاهینا و تواوی اندامه شورایا یهود دوو پَیدا گِرنا شَهادَتا دِروین له ضَد عیسیٰ- بون گو آوی بَگَرِن؛ ^{٦٠} دوز گو گلک شَاهِدِیت دِروین هاتن پَش، بله دِشَدگه وسا پَیدا نِگَرِن. دومایِیگه دو مَزُو هاتن پَش ^{٦١} و گتن: «وی مَزُوی گتی،» آز دِگارِم مَعبدا خدا خِرا گم و سه رُزادا آوه دِیسا چه گم. ^{٦٢} «هِنگه کاهینه مَزَن رابو و گت عیسیٰ-: «ت چه جیواب چِنین گو ت بَدی؟ آو چی گو آو مَزُون له ضَد ت شَهادَتِه دِدَن؟» ^{٦٣} بله عیسیٰ- هَ وسا به دَنگ ما. کاهینه مَزَن گت وی: «آز ت خدایه زِنَد دِدَم سونده گو ت بژی مَ، هَگو ت مَسِیخ گوره خدایِی.» ^{٦٤} عیسیٰ- جیواب دا: «ت بوخو وسا گت! و آز ب و دِپِژِم گو وِن وِداِتِر آونه گوره انسان بِنین گو سَر دَسْتِه راست

قُدْرَتَا خدا روْنِشَتِي وَ سَرِ اَوْرَتِ اَسْمَانِي دَا تِ ت. «^{٦٥} هِنِگه کاهينه مَزِن پَرَسِيا گِرَاسه خو چير گِر و گت: «گُفَر گِر! ايدي مَ چه احتياج شاهدا هِي؟ نَه گو وَ گُفَر گِرنا وي بيهيست،^{٦٦} حُكْمه وَ چِي؟» اَوَان جِيواب دان: «اَو لاييقه مِرِنه ي!»^{٦٧} پاشه تُف گِرِن رويه عيسي. و اَو گت دان. هِنْدگا ژِي سِيَل وي دِدان^{٦٨} و دِگتن: «اَي مَسِيح، نَبوتَه بِيگ وَ بَرُ که تدا؟»

پطرس، عیسی حاشا دِگت

^{٦٩} ايجا هَ وه ناوه پَطْرُس دَرَوِي ماله، ناو حَوْشه دا روْنِشْتَه بو گو خُدا مِگ هَات لاره وي و گت: «تِ ژِي گِل عيسايه خلقه جليله دا بوي!»^{٧٠} بله اوي لاره همويا حاشا گِر و گت: «اَز نِزَانِم تِ چه دِژِي!»^{٧١} پاشه چو بُ آليه دَره حَوْشه. و دَره خُدا مِگ دي اَو ديت و گت اونه و دَره: «اَو مِرَو ژِي گِل عيسايه خلقه ناصره دا بو!»^{٧٢} پَطْرُس وه جاره ژِي اَو حاشا گِر و سوند خار گو «اَز وي مِرَوِي ناس ناگم.»^{٧٣} پاشه مَدْتگه گِم، جَمَاعَتَا گو و دَره رَاوَسْتَا بون، هَاتَن پش و گتَن پَطْرُس: «به شِگ تِ ژِي يِگ له واني! چون گو لهجا تدا معلوم!»^{٧٤} ايجا پَطْرُس دَسْتَبه لعنت گِرنا خو گِر و سوند خار و گت: «اَز وي مِرَوِي ناس ناگم!» و هَ وه دَمه ديگله باني دا.^{٧٥} هِنِگه پَطْرُس قِسا عيسي. اينا بيراخو گو گته بو: «پش باني دانا ديگله، تيه سه جارا مَن حاشا گِي!» ايجا چو دَرَو و هوري هوري گيريا.

٢٧

يهودا خو دِگزيت

^١ وقته بو سبيزو، تواوي سَرُکْت کاهينا و مَزِنْت قومي خِر بون، گل يگودو مشورت گِرِن گو عيسي. بُوگَرِن.^٢ ايجا دَسْتَه وي گِرْدان و اَو تسليمي پيلائسه والي گِرِن.

^٣ وقته يهودا، هَمَن اوه گو عيسي تسليمي دُژْمِن گِر، ديت گو عيسي. محكوم بوي، ژه سُلا گِرِي پُشْمَان بو و اَو سي سِگه زيو، زُورَانْد سَرُکْت کاهينا و مَزِنْت قومي^٤ و گت: «مِن گُنه گِرِي وَ اَز باعِث بومَ خونا مِرَوگه به گُنه بَت رِژَانِدِن.» بله اوان گت: «بِ مَ چه؟ تِ بوخو دِزَانِي!»^٥ هِنِگه يهودا اَو سِک رِژَانِدِن ناو معبده سَر رويه عَرْدِي و چو دَرَو و خو هوا و گِر.^٦ بله سَرُکْت کاهينا اَو سِک سَر رويه عَرْدِي خِر گِرِن، گتن: «هاوِيتَا وان سِگَان ناو خِرِينَا

معبده گورِیگی شریعتہ دوز نین، چون گو دراوه خونہ ی. «^۷ بجا مشورت گیرن و ب وان سگا، زویا آوه گو گلز چه دِگرن کِرن گو بیت چیه مزاره بیانیا.^۸ بجا آو جی حتا ایرو 'زویا خونہ' تَت گاز گیرن.^۹ ایجا، وِسا پِشگتِنا اِرمیا پیغمبر هات جی گو گتہ بو: «آوان آو سی سگہ زیو راگیرن، هَمَن آو قیمتا گو هِنْد مروت بنی اسرائیلہ دانا بون سَر وی،^{۱۰} و آو دان ب کِرینا زویا آوه گو گلز چه دِگرن، وِسا گو خاده ب مِن اِمر گیره بو.»

عیسی مَحکما پِلائس دا

^{۱۱} ایجا عیسی. حضورا والی دا راوِستا. والی ژہ عیسی. پیسیار گیر: «ت پاشایه یهودیایی؟» عیسی. حیواب دا: «ت بوخو وِسا گت!»^{۱۲} بله وقتہ گو سَرکت کاهینا و مَزِنْت قومی تُهْمَت عیسی دِدان، آوی چه حیواب نِدا.^{۱۳} پاشہ پِلائس ژہ وی پیسیار گیر: «ما ت وان دِشْدان همویا گو آو له ضد ت شهادتہ دِدن، نابیهیسی؟»^{۱۴} بله عیسی. حیوابا یگ وان تُهْمَتہ گو وی دِدان ژہ نِدا، وِسا گو والی گلک صَفْت گِرتی بو.

^{۱۵} عادتہ والی آو بو گو وقتہ عیدہ زیندانیگہ ب داخازیا جماعتہ آزاد گت. ^{۱۶} وه وقتیدا زیندانیگہ ناوَدَنگ هبو گو ناوه وی باراباس بو.^{۱۷} ایجا وقتہ گو جماعت خِر بو، پِلائس ژہ وان پیسیار گیر: «اون دِخازن آز کہ ب و آزاد گم، باراباس آن عیسیایہ ناوَدَنگ ب مسیح؟»^{۱۸} پِلائس آو قِستی. بَر خاطرہ هِنْدہ گت گو دِزانی سَرکت یهودیا عیسی. ژہ بَر حسادتہ تسلیمی وی گیرن.^{۱۹} هَمَزی، وقتہ گو پِلائس سَر گرسپہ قضاوتہ رونِشتہ بو، ژنا وی خَبَرگ ب وی رِگر گو: «چه شلات وی مِروہ به گنہ نکتہ بیت، چون گو ایرو مِن خَوَنگ راستا ویدا دیت گو گلک اذیتا مِن گیر.»^{۲۰} بله سَرکت کاهینا و مَزِنْت قومی، جماعت قانع گیرن گو آزاد بونا باراباس و مِرنا عیسی بَخازن.^{۲۱} والی دیسا ژہ وان پیسیار گیر: «کیشگ ژہ وان دو مِروان ب و آزاد گم؟» جماعتہ حیواب دان: «باراباس.»^{۲۲} پِلائس پیسیار گیر: «بجا آز گل عیسیایہ ناوَدَنگ ب مسیح چه بگم؟» همویا گتن: «آوی خاچَو وگ!»^{۲۳} پِلائس پیسیار گیر: «بُچی؟ چه پیسییتیگ گری؟» بله آوان بلندتر گیرن هوار: «آوی خاچَو وگ!»

^{۲۴} ایجا وقتہ پِلائس دیت گو به فایدی و هِنگامیگ ژہ وانه چه بیت، آوی آو خاست و دَستہ خو بَر چاوه جماعتہ شُست و گت: «خونا وی مِروی سَر سَگرا مِن نین. اون بوخو دِزاین!»^{۲۵} جماعتہ همویا گت: «خونا وی سَر سَگرا

مَ و زارویت مَ بیت! «^{۲۶} پاشه پیلانُس، باراباس بُ وان آزاد گیر و عیسی۔ دا شلاق دایین و او تسلیم گیر گو خاچَو وگن.

پگنیه خو عیسی گرن

^{۲۷} سربازه پیلانُس، عیسی۔ بِرِن ناو حَوشا قَصْر! والی و تواوی دَسْتگا سربازا دُرا وی خِر بون. ^{۲۸} آوان عیسی روت گرن، عبایگه بِنَفشی گرن بَر ویدا ^{۲۹} و تاجگ ژه قَلما چه گرن و دانان سَر سَره وی و دارگگ دان دَسْته وی یه راسته. هَنگه بَر وی گتن سَر چُکا و پگنیه خو وی گرن، دِگتن: «سِلاو سَر پاشایه یهودیا!»^{۳۰} و تُف دِگرن رویه وی، دارگ ژه دَسْته وی دِستاندین و ناو سَری دِدان. ^{۳۱} پاشه هِنده گو پگنیه خو وی گرن، عبا بَر ویدا دَرخِستِن و چلگه وی گرن بَدا. پاشه او بِرِن دَرَو گو خاچَو وگن.

خاچَو و بونا عیسی

^{۳۲} وقته گو دِچَن دَرَو، گَهشتِن مِرَوگه گو خلقه قِیروانه بو و ناوه وی شمعون بو و او مَجبور گرن خاچا عیسی دوو ویدا بَیت. ^{۳۳} وقته گَهشتِن جِیگه گو ناوه وه جُلجُتا بو، گو معنیا وه کَلوَح،^{۳۴} شرابگ گو گل زرداوه تِگل ببو دان عیسی. وقته او طام گر، نخاست گو وُخت. ^{۳۵} وقته گو او خاچَو وگرن، بُ لِکَو گِرنا چِلِگت وی، ناو خودا پِشگ هاوِتن. ^{۳۶} ایجا او وِدره رونشِتِن و پاسوانیا عیسی۔ گرن. ^{۳۷} هَمزِی، هِندایی سَره وی نِویسارگ ب وه گتنه لِدان گو: «اوی عیسی، پاشایه یهودیا.»

^{۳۸} دو مِرَوه دِز ژِی گل وی خاچَو وگرن بون، یگ آلیه وی یه راسته و یه دِیتر آلیه وی یه چِپه. ^{۳۹} مِرَوه گو وِدره دا دَرِیاز دِبون سَره خو دِهژانْدِن و ب دِوژونا ^{۴۰} دِگتن: «اوی تِ او کسه گو دِخاست مَعبدا خاده خِرا گِی و سه زُزادا دِیسا آوه چه گِی، خو نجات دَا! هَگو تِ گوره خدایی ژه خاچه زُردا وِر!»^{۴۱} هَمزِی سَرکِت کاهینا گل ماموستایِت توراته و مَزِنِت قومی پگنیه خو وی دِگرن و دِگتن: ^{۴۲} «مِرَوت دِیتر نجات دان، بله نِگاریت خو نجات دَت! هَگو پاشایه بَنی اسرائیلِه ی، بِلانَه ژه خاچه زُردا بَت گو آم ایمانه بیئِن وی. ^{۴۳} او تَوکلا وی سَر خدای؛ بجا هَگو خدا هَره دِگت، بِلانَه وی نجات دَت، چون اوی دِگت: “اَز گوره خدام!”»^{۴۴} او هر دو مِرَوه دِز ژِی گو گل ویدا خاچَو وِیبون، هَ وسا توهین وی دِگرن.

مِرنا عیسی

٤٥ ڙه سَعَت دانزده نیورو حتا سَعَت سیه پاش نیورو، تاریتیه توای او وِلات گِرت. ٤٦ نِیزوکی سَعَت سیه پاش نیورو، عیسی. بِ دَنگا پِلند گِر هوار: «ایلی، ایلی، لَمّا سَبَقْتَنی؟» آنی «آی خدایه من، آی خدایه من، تِ بُچی آز هِلام تِنه؟» ٤٧ هِنْدَگ ڙه وان مِرْوه گو وِدره راوستا بون وقته او قِسا عیسی. بیهیستِن، گتن: «او مِرْو گاز الیاس پیغمبر دِگت.» ٤٨ یِگ وان جیدا بزی و اَبَرک اینا، او ناو شَرابا تِرش بوی دا و دانا سَر دارِگِگه و او بَر بَر دَوُه عیسی. گو وُخت. ٤٩ بله اونه دیتِر گتن: «صبر گن، بهلِن آم ببینن کانه الیاس پیغمبر دیه بت گو اوی نجات دت آن نه.» ٥٠ عیسی. جازگه دیتِر بِ دَنگا پِلند گِر هوار و رِحا خو تسلیم گِر. ٥١ هَه وه دَمه پِردا معبده ڙه سَری حتا بِنی بو دو گر. عرد هَژیا و بَر گر بون. ٥٢ مَزار وِبون و گلک مِرْوه مُقدس گو مره بون، ساخ بون. ٥٣ او ناو مَزارادا هاتن دَرَو و پاشه ساخ بونا عیسی، چُن شَهْره مُقدس و خو نیشا گلک مِرْوا دان. ٥٤ وقته گو سَرکه سربازا و او مامورِت گو پاسوانیا عیسی. دِگرن، عرد هَژیان و توای او ددشه قومی دیتن، گلک ترسیان و گتن: «براستی او گوره خدا بو.»

٥٥ گلک ڙنگ ڙی وِدره بون و دورودا دِبرخودانه. او ڙه خریما جلیله دوو عیسی. دا هاته بون گو بُو وی خِدمته بِنن. ٥٦ مریمه مَجْدَلِیّه و مریم دایِگا یعقوب و یوسف، و همڙی دایِگا گورِت زیدی ناو وان ڙنگادا بون.

چال گِرنا عیسی

٥٧ گاوا ڙُژاوبونه، مِرْوگه دَوْلَمند ڙه خلقه رامه، گو ناوه وی یوسف بو و همڙی شاگِردگه عیسی بو، ٥٨ چو لاره پیلانُس و جنازه عیسی. خاست. پیلانُس اَمِر گِر گو بَدَن وی. ٥٩ یوسف جناز راگر و ناو کِیفَنگه دا گو ڙه گتانه تَمیز بو پِچا ٦٠ و دانا ناو مَزارگه تازَ گو بوخو ناو رازه دا تِراشی بو و بَرگه مَزن گِرل گِر پشیا دَره مَزاری و چو. ٦١ مریمه مَجْدَلِیّه و او مریمه دی وِدره بَر مَزاری روئشته بون.

نُبْداریت مَزاره

٦٢ ڙُژا دی، گو ڙُژا پاشه ڙُژا حاضر بون بُو عَیده، بو، سَرکِت کاهینا و فَریسی. خِر بون لاره پیلانُس ٦٣ و گتن: «قربان! تِت بَیرا مَ اوه حیلَباز وقته هِشتا ساخ

بو، دِگت، "پاشه سه رُژا آزه ساخ بيم." ^{٦٤} بَهَنده امِر گَ خَتا رُژا سِيه پاسوانيا مَزاري بَگن، نُبيت شاگرده وي بَچن، جنازَ بَدزن و بَژنَ خلقه گو او ژه ناو مَرِيادا رابوَي، گو وِسا، او حِيلا دوماييگه ديه خَرايتر ژه حِيلا اولي ببيت. «
^{٦٥} پيلائُس گت وان: «و بوخو سربازه نُبدار هَن. هَرِن و هِندي اون دِگارِن، له شار بن.» ^{٦٦} بجا او چُن و بره پشيا مَزاري مَهر گِرِن و هِنْد نُبدار دانان وِدره گو مَزاري شار بن.

٢٨

ساخ بونا عيسى

^١ رُژا پاشه شَنِبيا مُقدسَ يهوديا، له رُژ دَرگوتنا يَكَمين رُژا هَفْتيه، مريمه مَجْدَلِيَه و او مريمَا ديتَر چُن ديتنا مَزاره عيسى. ^٢ نِشگادا عَرْد هَژيانگه مَزِن قَوْمِي، چون گو ميلياگتگ خاده ژه آسماني رُردا هات و چو آليه مَزاري و بره پشيا دره مَزاري گِرِل گِر رَحگه و سَر وه رونِشت. ^٣ ظاهِرا وه ميلياگتي وگو بوروسگا آسماني دِجِرِسگي و جِلگه وي بينا برفه، سِپي بون. ^٤ نُبدارا وقته او ديتن، تِرَسادا رَجَفين و بينا مَرِيا له هاتن! ^٥ ايجا وه ميلياگته گت ژنگا: «نَترِسِن! آز دِزانِم گو اون دوو عيسايه خاچَو و بويي دِگِرِن. ^٦ او اِر نِين، چون هَ وِسا گو گته بو، ساخ بوي! وِرِن بَرخودَن وه جيه گو او تِدا بو، ^٧ پاشه زو هَرِن و بَژنَ شاگرِدَت وي گو "او ژه ناو مَرِيادا رابوَي و پش وِدا ديه بَچيت حَرِما جليله و وِدره اونِه اوي بِيينِن." ايجا، مِن گت وَا! ^٨ هِنگه او ژِنگ ب تِرَس و شاديگه عَظِيم، جيدَا مَزاري دا هاتن دَرَو و بَزينَ بُ آليه شاگرِدا گو وه دِشدا قَوْمِي بَژنَ وان. ^٩ نِشگادا عيسى. هات لاره وان و گت: «سِلاو سَر و ببيت! ^{١٠} ژِنگ هاتن پِش و گتن بَر پيه وي و او پَرستِش گِرِن. ^{١١} پاشه عيسى. گت وان: «نَترِسِن! هَرِن و بَژنَ بَرايَت مِن گو بَچن بُ حَرِما جليله. او وِدره ديه مِن بِيينِن.»

گزارشا نُبدارا

^{١١} وقته گو او ژِنگ ره دا بون، هِنْدگ ژه نُبدارا چُن ناو شَهري و تواوي دِشده گو قَوْمِي بون گتن سَرکَت کاهينا. ^{١٢} سَرکَت کاهينا پاشه گو گل مَزِنَت قَوْمِي خِر بون و مشورت گِرِن، دِراوگه مِشَن دان سربازا ^{١٣} و گتن وان: «بَژنَ خلقه "شاگرِدَت وي شُودا هاتن و وقته گو آم خوه دا بون، جنازه وي دِزين." ^{١٤} و هگو او دِشدا بَگَهشيت گوهه والي، امه بوخو اوي راضي گن گو بُ و چه

مشکل نیت پش.»^{۱۵} ایجا آوان دراو استانین و گوریکگی او دِشدا گو بُ وان هاتبو گتن گرن. و او چپروگ حتا ایرو ژی ناو یهودیدا دِگرت.

ماموریتا مَزِن

^{۱۶} ایجا آو یانزده شاگرد چُن حریما جلیله، بُ وه چیبایه گو عیسی. بُ وان آمر گره بو. ^{۱۷} وقته آوان عیسی. دیت، او پَرسِتَش گرن. بله هِنَدگا شگ گرن. ^{۱۸} هِنَگه عیسی. هات نيزوک و گت وان: «تواوی اقتدار ناو آسمانی و سر رویه عَرَدی بُ مَن هاتی دایین. ^{۱۹} بجا هَرِن و تواوی مِلتا بگن شاگرده مَن و آوان ب ناوه باب، و گور، و رِحا مُقدسا خدا عُسلا تَعْمیده بَدَن ^{۲۰} و فِر وان بگن گو تواوی دِشده مَن بُ و آمر گری، بینن جی. نَه آز همو رُزه حتا دوماییگا وه دُنیايه گل و دَام!»

